

SVELMO, LIAN OG ÅSGRINDA

Fra den flate sletta på Aune stiger terrenget oppover mot Ås. Her ligger det ei rekke småbruk som tidligere var husmannsplasser, og i nyere tid er det bygd en del eneboliger i området.

Nederste plass er Brekken (i daglig tale kalt Brekka), som opprinnelig var plass under Østeraunet. Brekka og de nærmeste plassene og småbruka ovenfor (Svelmo) hørte til grenda Aune i større sosiale sammenhenger, og til Aune skolekrets. Plassene lenger øst, oppover til Åsgrinda – ei veggrind ved Lilletun – dannet også et eget bearlag. Men siden disse var utskilt fra gardene i Ås, ble folket der ofte bedt sammen med Ås-grenda i store sammenkomster. Bebyggelsen øverst i dette området går også nærmest i ett med Ås.

På Svelmo er det funnet ei skafthulløks av stein, som kan tyde på at det har vært en gammel boplass i området i yngre steinalder eller bronsealder. Likevel har det neppe ligget noen gard her i middelalderen. Det er også funnet rester av tjæremiler ved Markamyra.

Historia til de nåværende bruka går bare tilbake til 1700-tallet. Det var særlig gruvedrifta og smeltehytta ved Kistafossen som den gang skapte behov for å opprette flere bosteder og plasser. De som bosatte Svelmo-gardene var alle bergverks- eller hyttarbeidere.

Se forøvrig innledninga om Ås-grenda.

SVELMO NEDRE

g.nr. 174, b.nr. 8 og 36

Dette bruket ble utlagt som husmannsplass under Åsgård (Gården) omkring 1765. Da denne garden ble delt, trolig på 1780-tallet, ble plassen beholdt av Åsgård Vestre. Del opprinnelige tunet lå like ved det nåværende tunet til Svelmo Midtre.

Ole og Karen

De første som slo seg ned her var Ole Pedersen Aas (ca. 1732-1812) fra Halvorsgarden, g.m. Karen Pedersdtr. (1741-1818) fra Metlingen i Sverige. Utenom bruket hadde Ole trolig arbeid ved smeltehytta på Hyttmoen. Han var også «bøsseemager», og i 1756 ble han «festet» ved Tredie Trondhjemske Regiment.

Ole og Karen hadde barna:

1. Peder (1765-1837), g.m. Anne Dordi Aas (1762-1840), se Ustgarden og Per-Hansagarden. De bosatte Svelmo Øvre, se denne.
2. Ole (1768-1834), g. 1. gang m. Guri Fastedtr. Aas (1771-1797) fra Fastebakken. Ole ble g. 2. gang m. Ragnhild Ingebrigtsdtr. Aas (1783-1847) fra Bøns garden. Ole bosatte Svelmo Midtre, se denne.
3. Hans (1772-1846), g.m. Maren Jensdtr. Aas (1784-1852) fra Jenshaugen Vestre. De tok over bygselen, se nedenfor.
4. Josef (1775-1778).
5. Josef (1779-1855), g.m. Anne Berntsdtr. Aas (1783-1854), se Ustgarden.

Hans og Maren

Det ble sønnen Hans og kona som tok over bygselen etter at Ole døde. I 1801 betegnes også Hans som bergverksarbeider. Deres barn:

1. Ingeborg f. 1806. Hun flyttet til Mostadmarka i 1824.
2. Ole (1809-1884), g.m. Marit Hansdtr. Stuedal (1808-1890) fra Flaten. De fortsatte som brukere, se nedenfor.
3. Jens f. 1811. Han flyttet til Inderøy i 1827 og fikk skjøte på garden Reitan i 1846. Jens ble g.m. Anne Olava Larsdtr. Almenningen (død 1902) fra Inderøy. Deres barn (rekkefølgen er usikker):
  - a. Johan Ludvig, døde ung.
  - b. Johannes Mortinus (1860-1910), g.m. Ingeborg Marie Tronstad (ca. 1863-1945). Bosatt på Inderøy.
  - c. Hanna Nikoline. Gift og bosatt i Trondheim.
  - d. Olava, g.m. Sivert Vollan fra Inderøy. Bosatt der.
  - e. Antonie, m. Magnus Erstad fra Inderøy. Bosatt der.
  - f. Anna Marie, g.m. Jon Hastad fra Inderøy. Begge døde i ung alder og barna vokste opp hos Olava og Sivert.
  - g. Ingeborg Marta, g.m. Hans Helland fra Sandvollan på Inderøy. Bosatt der.
4. Peder f. 1814. Han var politimann i Kristiansund.
5. Lisbet f. 1817, g.m. Laurentsius Ferdinand Mathias Møller f. 1817, trolig fra Stjørdal. Han var garver, og de bodde en periode på Ligård 105/13 i Stjørdal.
6. Kari (1821-1905), g.m. Peder Ingebrigtsen Aas (1812-1882), se Bakken i Ås.
7. Anne (1825-1900). Hun flyttet til Inderøy i 1844. Senere ble hun g.m. Andreas Larsen Stokmo (1824-1876). Han var fisker og familien bodde først ei tid på Bjerkanplass 27, deretter på Stokstad i Stjørdal. Deres barn:
  - a. Ludvig (1847-1849).
  - b. Ludvig f. 1849.
  - c. Martine f. 1854.
  - d. Anne Marie f. 1854.
  - e. Henrik f. 1858.
  - f. Josefine f. 1860.
  - g. Laurits Stokmo f. 1863. Bosatt i Bergen.
  - h. Anna Oline f. 1865.
  - i. Peter-Anna f. 1868. Utvandret til Amerika.

Ole og Marit

Da Hans døde i 1846, ble det sønnen Ole og kona Marit som tok over bygselen. De giftet seg i 1835, og før den tid var Marit tjenestepike på Østeraunet. Omkring 1850 flyttet de husa ned til stedet der det nåværende tunet ligger. Ved folketellinga i 1865 hadde de hest, 6 kyr og 9 sauer, og de sådde 1/8 tønne bygg og 2 tønner poteter.

Ole og Marit fikk barna:

1. Hans (1836-1919), g.m. Marit Pedersdtr. Aas (1837-1923), fra Marken. De overtok bygselen, se nedenfor.

2. Maren f. 1838, trolig død som barn, men dette er ikke registrert i kirkebøkene.
3. Hanna f. 1842, døde trolig før 1851.
4. Ole (1844-1932), g.m. Kirsti Jonsdtr. Almåsvold f. 1838, fra Glåmos. Ole arbeidet bl.a. ved Rørosbanen, og i 1877 kjøpte han garden Kroken Søndre 21/2 på Glåmos. Deres barn:
  - a. Rasmus (1872-1944), g.m. Petronelle Jensaas (1866-1940) fra Ålen. Fra 1904 til 1910 eide og drev de garden Løvåsen 51/1 i Haltdalen, senere flyttet de til Glåmos. Deres yngste sønn Ole f. 1906 ble forøvrig g.m. Dagmar Pedersdtr. her fra Svelmo Nedre, se nedenfor.
  - b. Beret (1874-1961), g.m. Esten Evenmo (1870-1953) fra Haltdalen. Bosatt på Glåmos.
  - c. Johanna Marie (1879-1884).
5. Josef (1847-1923), g.m. Anne Andersdtr. Trøan (1845-1924). De bodde på Stenmo 35/13, senere på Løvåsen Søndre i Haltdalen, og Josef arbeidet som banevokter ved Rørosbanen. Deres barn:
  - a. Ole f. 1872, g.m. Elen Hansdtr. Drøivoldsmo (1873-1940), bosatt i Haltdalen.
  - b. Beret Oline (1886-1923).
6. Hanna (1851-1935), g.m. enkemann Ole Olsen Østby (1812-1901), se Gammelgarden.

Hans og Marit

De tok over bygselen da Ole Hansen døde i 1884. Før den tid bodde de lenge i Marken. I 1893 fikk de kjøpe vestre del av bruket (der husa sto) til sjøleie, og denne teigen ble gitt b.nr. 8. Hovedbruket Åsgård Vestre var blitt delt allerede i 1846, da Kirkhus ble utskilt med b.nr. 3. Vestre del av Svelmo Nedre kom da til å høre inn under Kirkhus, mens østre del hørte til Åsgård Vestre. Etter at de ble sjøleiere i 1893, fortsatte altså Hans og Marit å bygsle en teig øst for husa av Åsgård Vestre. Denne teigen ble kjøpt til sjøleie av Peder Hansen først i 1929, og utskilt med b.nr. 36.

I Hans og Marits tid ble det også oppført nye hus: fjøs i 1884 og stuebygning i 1901.

Før ekteskapet hadde Marit ei datter (far: Ingebrigt Pedersen Nordaune f. 1841, fra Nordaune 27/2 (Trøa) i Haltdalen):

Berit (1862-1940), g.m. Jon Pedersen Østeng (1861-1955) fra Ålen. De bodde i Ålen og fikk barna:

- a. Berit (1886-1890).
- b. Helga Marie (1888-1890).
- c. Peder (1889-1974), g.m. Helga Jonsdtr. Stene (1890-1915) fra Ålen.
- d. Berit (1891-1978), g.m. Erland Haugen (1887-1953) fra Ålen.
- e. Helga Marie (1893-1977), g.m. Lars Bendoshaug (1890-1974) fra Ålen.
- f. Inga (1895-1980), g.m. Jon Fjeset (1894-1962) fra Singsås.
- g. Marit f. 1897, g.m. Anders Kristen Hov (1895-1973) fra Ålen.
- h. John f. 1899, g.m. Juliane Trønnes (1899-1983) fra Østerdalen.
- i. Arnljot Konrad f. 1905, g.m. Brynhild Kirkhus f. 1914, fra Ålen. Bosatt i Steinkjer.
- j. Gudrun (1906-1986), g.m. Petter Bendheim (1892-1977) fra Ålen.

Sammen fikk Hans og Marit barna:

1. Maren (1865-1944). Med Anders Kristiansen Tonstad f. 1856, fra Rørostraktene, fikk hun sønnen: Hans (1890-1983). Han reiste ut på anleggsarbeid som 18-åring og slo seg omsider ned i Langesund. Der ble han g.m. Louise Kristine Herum (1885-1966). Deres barn:

- Mary Sofie f. 1921, g.m. Dagfinn Olsen f. 1920, fra Skien. Bosatt i Langesund.
2. Marit (1866-1950), g.m. Jon Bersvendsen Østby (1860-1925) fra Sjursgarden Vestre, se Marken.
  3. Peder (1872-1941), g.m. Ane Gundersdtr. Overvik (1875-1941), fra Voksmyra 135/9 i Selbu. Se nedenfor.

Peder og Ane

De overtok garden da Hans døde, og Peder fikk etterhvert ryddet mer innmark. Utenom bruket drev han som snekker rundt om i bygda, i tillegg til at han var mye brukt i offentlige verv.

Peder og Anes barn:

1. Helga Marie (1901-1986), g.m. Ole Børresen Stene (1900-1976) fra Ålen. Bosatt i Ålen.
Deres barn:
  - a. Bjarne f. 1923. Han bodde på Svelmo Nedre fra 3-årsalderen og frem til han var 16 år gammel. Bjarne ble g. 1. gang m. Hildur Hansen. Barn i 1. ekteskap:
    1. Aina Ruth f. 1947, g.m. Rolf Myrvold fra Trondheim. Bosatt der.
Bjarne ble g. 2. gang m. Signe Nittemark f. 1927, fra Åfjord. Bosatt i Trondheim.
Barn i 2. ekteskap:
      2. Liv f. 1954, g.m. Geir Kåre Alstad f. 1953, fra Trondheim. Bosatt i Trondheim.
      3. Anne Mari f. 1957, g.m. Jon Østby f. 1953, fra Trondheim. Bosatt i Melhus.
    - b. Per f. 1924, g.m. Solveig Jakslund f. 1924, fra Røyken. Bosatt i Dalbø.
    - c. Eli Anette f. 1925, g.m. Ole K. Bendos (1920-1991), fra Ålen. Bosatt i Ålen.
    - d. Arvid f. 1929, g.m. Ellen Eline Vollan f. 1925, fra Sortland. Bosatt i Mo i Rana.
    - e. Olav Hilmar f. 1930, g.m. Marie Solandsli f. 1931, fra Ålen. Bosatt i Sørumsand.
    - f. Gunnar f. 1935, g.m. Ruth Ingerd Grytbakk (1938-1994). Bosatt i Ålen.
2. Gudrun Borghild (1906-1932), ugift.
3. Olav Hjalmar (1907-1982), g.m. Ingeborg Dahlbak (1913-1990), fra Dahlbakk 26/11 i Selbu. De overtok garden, se nedenfor. To av Ingeborgs søstre ble også gift i Tydal, se Østeraunet og Soltun 174/56.
4. Gustav Vilhelm (1911-1965), g.m. Borghild Almås (1913-1974) fra Ålen. Bosatt i Ålen.
Deres barn:
  - a. Ane Sofie f. 1947, døde samme år.
  - b. Gunnbjørg f. 1954, ugift. Bosatt i Oslo.
5. Dagmar Viktoria (1914-1989), g.m. Ole Rasmussen Kroken (1906-1980) fra Glåmos. Han var sønnesønn til Ole Olsen Svelmo (1844-1932), se ovenfor. Deres barn:
  - a. Astrid f. 1943, g.m. Håkon Bergebakken (1933-1990) fra Alvdal. Bosatt på Røros.
  - b. Odd Dagfinn f. 1947, g.m. Karen Janny Moen f. 1952, fra Hessdalen. Bosatt på Glåmos.
6. Petra Amanda (1918-1983), g.m. Kjartan Trønnes f. 1914, fra Glåmos. De bodde i mange år i Orkdal.
Deres barn: Rolf f. 1946, g.m. Liv Kristin Næsgaard f. 1946, fra Ålen. Bosatt i Trondheim.

Svelmo Nedre. (ca. 1935).

Olav Hjalmar og Ingeborg

De overtok garden i 1930. Omkring 1950 hadde de ei besetning på 8 storfe, 4 sauer, 2 geiter, hest og gris. I deres tid ble det satt opp flere nye bygninger på garden: Stabbur i 1934, stall i 1937, nytt fjøs i 1964 og garasje i 1982. I tillegg ble stuebygninga ombygd og modernisert i 1949. Låven ble revet i 1964 og gammelfjøset i 1982.

Som sin far hadde Olav Hjalmar flere offentlige verv, bl.a. var han ordfører fra 1946 til 1947.

Olav Hjalmar og Ingeborg fikk barna:

1. Astrid Pauline 1941. Hun er bosatt i Trondheim, der hun er ansatt i Forsvaret. Astrid har sønnen:
Geir Robert f. 1966.
2. Reidun Petrine 1942, g.m. Johan Simonsen f. 1941, fra Trondheim. De bor i Trondheim, der Reidun arbeider som lærer.
Deres barn:
  - a. Anne Ingeborg f. 1967.
  - b. Are Johan f. 1969.
3. Odd Ingvar 1944, se nedenfor.

Odd Ingvar

Han overtok garden i 1982. Husdyrholdet var opphørt i 1976, og Odd arbeider som kommunekasserer i Tydal.

Innmarka på Svelmo Nedre utgjør i dag ca. 50 mål, og jorda er bortleid. Garden har en utmarksteig på ca. 40 dekar ved Spødnesset, og en skoglott på omkring 100 mål ovenfor garden. Bruket har rett til beite, jakt og fiske i Ås fellehavning.

Garden har ikke hatt egen seter, men leide seterplass hos bl.a. Nordgarden og Bønstrøa. Setringa tok slutt sist på 1940-tallet.

SVELMO MIDTRE

g.nr. 173, b.nr. 13

Husmannsplassen her ble utlagt fra Ustgarden omkring 1810 til Ole Olsen Svelmo (1768-1834) fra Svelmo Nedre. I 1801 bodde han fortsatt på heimrommet og omtales som byggmester ved Selbo Kobberværk.

Da Gilså gruve ble satt i drift i 1771, oppsto det straks store problemer med vann i gruvesjakt. Ole

konstruerte da en modell til et vannhjul som var ment å skulle drives ved hjelp av vannet det selv pumpet opp av gruva. Som alle tidligere og senere forsøk på å lage en evighetsmaskin slo dette feil, men det fortelles at maskinen holdt seg i gang en times tid etter at en «drivstoffbeholder» med vann var fylt opp på forhånd. Deretter måtte beholderen fylles manuelt på nytt.

Ole og Guri

Mens han fortsatt bodde heime, ble Ole g. 1. gang m. Guri Fastesdr. Aas (1771-1797) fra Fastebakken. De fikk ei datter:

Guri f. 1797, døde etter 3 uker.

Mora Guri døde like etter fødselen.

Ole og Ragnhild

Ole Olsen ble g. 2. gang i 1805 med Ragnhild Ingebrigtsdr. Aas (1783-1847) fra Bønsgarden. Det var altså disse som fikk utlagt husmannsplass her fra Ustgarden, der Oles bror Josef nå var blitt gårdeier. Ole og Ragnhild satte opp hus like øst for det daværende tunet i Svelmo Nedre. Tunet på sistnevnte bruk ble flyttet noe lenger ned omkring 1850.

Ole og Ragnhild fikk barna:

1. Guri (1809-1887), g.m. Jens Ingebrigtsen Aas (1804-1887) fra Bønsgarden. De fikk utlagt husmannsplassen Bønstrø, se denne.
2. Ole (1812-1870), g. 1. gang m. Beret Hansdr. (ca. 1804-1845), trolig fra Brendåstrøa. Ole ble g. 2. gang m. Beret Pedersdr. Sommervold (1822-1908) fra Haltdalen. Ole tok over bruket, se nedenfor.
3. Ingebrigt f. 1823. Han reiste til Nordland i 1841 og slo seg ned i Mo i Rana, der han stiftet familie.

Ole og Beret Hansdatter

Sønnen Ole og hans første kone Beret overtok bygselen etter Ole Olsen den eldre. Deres barn:

1. Ragnhild (1837-1838).
2. Ole f. 1838. Han ble gift svensk og bosatte seg i Ljungdalen.
3. Hans (1841-1900), g.m. Marit Jonsdr. Aas (Lian) (1843-1914), se Lian 172/21.
4. Ingebrigt f. 1844.

Ole og Beret Pedersdatter

Ole Olsen (1812-1870) ble. g. 2. gang m. Beret Pedersdr. Sommervold (1822-1908) fra Haltdalen. I 1865 hadde plassen hest, 5 storfe, 6 sauer og 2 geiter. De sådde 1/4 tønne bygg og 1/2 tønne poteter.

Barn i 2. ekteskap:

1. Peder (1848-1908), g.m. Alette Bjerken (1851-1918) fra Flora i Selbu. De tok over bygselen, se nedenfor.
2. Ingebrigt (1850-1881).
3. Gutt f. 1853, trolig ligget i hjel av mora.
4. Josef f. 1857, død før 1861.
5. Ragnhild (1860-1945), g.m. Steffen Hans-Mortensen Tamnes (1857-1938) fra Tamnes 103/2 ved Aursunden. De ble brukere der og fikk barna:

- a. Ane Lisbet f. 1884, g.m. Ole O. Lien, trolig fra Brekken.
  - b. Hans Morten f. 1885, g.m. Elen Katrine Evavoll fra Aursund.
  - c. Ole f. 1887.
  - d. Berit f. 1889, g.m. Jon O. Kurås fra Glåmos. Bosatt der.
  - e. Jon f. 1890. g.m. Marit O. Sjøvoll f. 1895, fra Brekken ved Aursund.
  - f. Ingeborg Sofie f. 1891.
  - g. Ingrid f. 1892.
  - h. Inga Gunelie f. 1893, g.m. Hågen Kojan fra Rissa, bosatt i Trondheim.
  - i. Anders f. 1894, g.m. Ane Margrete Tamnes f. 1897, fra Aursund. Bosatt i Glåmos.
  - j. Steffen 1896, g.m. Olava P. Lien f. 1897, fra Brekken ved Aursund.
  - k. Peder f. 1898, g.m. Ingeborg J. Tamnes f. 1900, fra Aursund.
  - l. Ragna f. 1900, g.m. Iver P. Feragen fra Røros.
6. Josef f. 1861. Han reiste til Amerika i 1883 og kom tilbake til Tydal i 1913. Han klarte imidlertid ikke å livnære seg her, så han fikk billett fra fattigstyret og reiste på nytt til USA, der han bodde resten av livet.

Peder og Alette

Da Ole døde, ble enka Beret Pedersdtr. fortsatt sittende som bygseløver ei tid, mens sønnen Peder og kona Alette ble de egentlige brukerne. De hadde imidlertid tatt over plassen i 1900, da Beret er omtalt som «føderaadskone». Peder og Alette fikk satt opp ny stuebygning på 1870-tallet og nytt fjøs i 1881. Den gamle stuebygninga på Vardhusbakken ble også flyttet hit og gjenopsatt som tilbygg til stua.

Før ekteskapet hadde Peder med Hanna Olsdtr. Svelmoe (1852-1935) fra Svelmo Nedre ei datter:

Ragnhild (1876-1929), g.m. Ole Henningsen Kløften (1868-1953), se Kløften Vestre.

Peder og Alette fikk barna:

1. Ole (1882-1953), g.m. Johanna Jonsdtr. Aas (1881-1935) fra Ustgarden. De overtok som brukere, se nedenfor.
2. Jon f. 1883, utvandret til Amerika.
3. Beret (1885-1978), g.m. Peder Gundersen Gjersvold (1877-1957) fra Ålen. Bosatt i Hessdalen, Holtålen. Før ekteskapet fikk Beret med Anders Andersen Bonde (f. 1881, fra Røros) sønnen: Alv f. 1911, g.m. Ingeborg Kvam f. 1912, fra Ålen. Bosatt på Midttun 121/15 i Holtålen. Deres barn:
  1. Jan Kaare f. 1938.
  2. Inger Annie 1946

Felles barn av Beret og Peder:

    - a. Birger (1916-1932)
    - b. Petra f. 1918, g.m. Ludvig Grønås f. 1908, fra Ålen. Bosatt på Bjørgen 137/2 i Ålen.
    - c. Bernhard f. 1922, g.m. Borghild Engesvoll f. 1922, fra Ålen. Bosatt i Ålen.
    - d. Inga (1926-1957), ugift.
4. Karen (1888-1972), g.m. Peder Olsen Aasberg (1889-1975), se Aasberg.
5. Dorteia f. 1891, døde etter 3 uker.
6. Ingebrigt (1892-1970), g.m. Maren Tomasdtr. Østby (1891-1956) fra Sjursgård Østre. De kjøpte Stormoen i Meråker og bosatte seg der. Fra før hadde Ingebrigt med Beret Svensdtr. Brendås

(1899-1985) sønnen:

Conrad f. 1921, se Brendåsen Vestre.

Ingebrigt og Marit fikk barna (født i Tydal)

- a. Tormod f. 1921, g.m. Signe Hovda f. 1923, fra Valdres. Bosatt i Meråker. Ingen barn.
  - b. Alison (1923-1990), g.m. Jakob Almåsbygg f. 1926, fra Meråker. Bosatt i Meråker. Deres barn:
    1. Jan Arve f. 1953, g.m. Anne Svendsen f. 1958, fra Malvik. Bosatt i Meråker.
    2. Kjell Magnar f. 1954. Han arbeider f.t. som kommunekasserer i Røyrvik.
    3. Ingunn f. 1956, g.m. Petter Langsåvold f. 1954, fra Meråker. Bosatt i Stjørdal.
7. Dorteia (1896-1897).

Ole og Johanna

De overtok bygselen da Peder døde i 1908, og i 1927 fikk de kjøpe plassen til sjøleie av far til Johanna, Jon Berntsen Aas i Ustgarden. Innmarka utgjorde nå ca. 30 mål, og de fikk med ca. 20 mål skog nord for bruket og en utmarksteig ved Spødnesset. Garden har beiterett i Ås fellehavning og fiskerett i samme område. De hadde seterrett og setret i lag med Ustgarden.

Ole og Johanna fikk barna:

1. Petra f. 1910, døde etter 1 måned.
2. Ingebrigt f. 1924, ugift. Se nedenfor.

Ingebrigt

Ingebrigt overtok bruket etter at faren døde i 1953. På det tidspunkt besto besetninga av hest, 5 storfe og 4 geiter. Ingebrigt hadde hjelp til hushold og gardsdrift av Beret Marta Nypen (1880-1964). Husdyrholdet tok etter hvert slutt da Ingebrigt ble alene på bruket. I 1991 flyttet Ingebrigt til aldersheimen pga. sviktende helse, og husa står nå ubebodd.

Fra Svelmo Midtre er fradelt: Skogly med b.nr. 14 i 1934 og b.nr. 17 i 1938, tilleggstomt Grantun II med b.nr. 27 i 1969 samt Grantun III med b.nr. 36 i 1992. Det er også frasolgt ei hyttetomt ved Spødnesset.

SVELMO ØVRE

g.nr. 172, b.nr. 11

Dette bruket ble utlagt som husmannsplass under Halvorsgarden i 1820 av daværende eier, oberst G. F. von Krogh, som på den tid eide de fleste gardene i Tydal. Etter hans død viste det seg imidlertid at boet var fallitt, og mange gardbrukere benyttet anledningen til å kjøpe gardene til sjøleie i siste halvdel av 1820-åra. Dette skjedde også med Halvorsgarden. Da Jehangarden ble fradelt Halvorsgarden i 1829, fulgte Svelmo Øvre med på kjøpet og ble plassert under førstnevnte gard.

Peder og Anne Dordi

Plassen ble bosatt omkring 1820 av Peder Olsen Svelmo (1765-1837) fra Svelmo Nedre, g.m. Anne Dordi Hansdtr. Græsli (1762-1840) fra Per-Hansagarden. Stedet der husa ble oppført kaltes på den tid Kolbotten. Ved folketellinga i 1801 losjerte familien i Åsgård Vestre, og Peder ble benevnt som bergverksarbeider. I husmannskontrakten de skrev med von Krogh, het det bl.a. at de skulle betale 2 speciedaler i årlig bygselavgift. Videre var det tilføyd at Peder Larsen Brendås skulle gi dem 4 lass markafor årlig.

Peder og Anne Dordi fikk barna:

1. Hans (1788-1868), g.m. Gidsken Olsdtr. Aas (1797-1878), fra Fongtrøa.
2. Gidsken f. 1793, døde etter 3 dager.
3. Marit f. 1796. trolig død før 1801.

Hans og Gidsken

De overtok bygselen etter foreldrene til Hans, og som nevnt tidligere var de nå blitt husmannsfolk under Jehangarden. Omkring 1850 fikk de satt opp ny stuebygning på plassen.

Hans og Gidsken fikk sønnen:

Peder (1827-1901), g.m. Anne Marta Nilsdtr. Graae (1829-1908) fra Østeraunet. Se nedenfor.

Peder og Anne Marta

De tok trolig over bygselen omkring 1860. I deres tid ble det dyrket opp mye jord, og i 1865 hadde de hest, 9 kyr og 17 sauer – ei stor besetning på en husmannsplass. De sådde 1/2 tønne bygg og 4 tønner poteter. I 1867 kjøpte de av Berget Nedre ei seter og slåttestrekning – Øvlinglia (171/4) – sør for Mosjøen. Fra Ustgarden fikk de i 1874 kjøpe skogteigen Trøa (173/3), mellom Svelmo Øvre og Nea.

Peder og Anne Marta fikk barna:

1. Nils (1850-1912), g.m. Rebekka Olsdtr. Østbyhaug (1855-1935) fra Østbyhaug Østre. De overtok bygselen, se nedenfor.
2. Gidsken (1853-1927), g.m. Peder Ingebrigtsen Kirkvold (1852-1925), se Kirkvold 181/2.
3. Maren (1859-1944), g.m. Jon Olsen Østbyhaug (1851-1929), se Østbyhaug Østre.
4. Hans (1863-1930), g.m. Kirsti Jonsdtr. Østby (1869-1965) fra Bønsgarden, se Åsheim.

Nils og Rebekka

De overtok bygselen da Peder døde i 1901, og i 1908 fikk de kjøpe garden til sjøleie. Også i deres tid ble dyrkamarka utvidet. Utenom bruket var Nils mye engasjert i styre og stell. Bl.a. var han lappelensmann fra 1895, og i perioder konstituert lappfogd. Etter at Tydal ble egen kommune, var Nils bygdas første ordfører fra 1901 til 1907.

Nils og Rebekka hadde barna:

1. Anne Marta (1880-1947), g.m. Johannes Ingebrigtsen Lunden (1874-1954), se Bakktrø og Lunden.
2. Peder f. 1882, døde etter 3 uker.
3. Lisbet (1885-1960), g.m. Einar Jonsen Aas (1885-1934), se Ustgarden.
4. Peder (1888-1959), ugift. Han tok over garden, se nedenfor.
5. Olaf (1893-1930), g.m. Inga Olsdtr. Østbyhaug (1897-1973) fra Evenhaugen. se Nyhagen.
6. Gina (1896-1949), ugift. Hun var bosatt i Trondheim, der hun først hadde huspost, senere var hun ansatt ved Nidar sjokoladefabrikk.
7. Rikard Nikolai (1901-1985), g.m. Kjerstina Aas f. 1907, fra Søllisenget, se Moheim 169/27.
8. Laura (1905-1955), g.m. Tarald Tomassen Østby (1897-1980), se Berget Vestre.

Peder

Eldstesønnen Peder overtok bruket etter foreldrene. Ut på 1940-tallet greide han ikke lenger å holde

garden i hevd, og brorsønnen Ingebrigt og kona Johanna fikk overta Svelmo øvre i 1949.

Svelmo Øvre midt på bildet og Langmyr bak til høyre. (1963)

Ingebrigt og Johanna

Ingebrigt Svelmo f. 1923, er sønn av Olaf og Inga Svelmo på Nyhagen, og han er g.m. Johanna Jonsdtr. Lian f. 1916, fra Lian 172/21. Da de overtok garden, var det bare hesten igjen av husdyra, og husa var i forfall. Nytt fjøs ble bygd i 1950, og etter hvert fikk de 6 kyr og noen geiter. Ny stuebygning ble oppsatt i 1960, nytt stabbur i 1962 og redskapshus i 1978. Ingebrigt var hele tida mye borte på anleggsarbeid, så Johanna og ungene måtte ta mye av den daglige gardsdrifta.

De kjøpte garden Langmyr i 1957, og innmarka der blir brukt som tilleggsjord. Med på kjøpet fulgte setereiendommen Ørneslien Vestre på Stugudal.

Ingebrigt og Johanna har barna:

1. Signe f. 1949, s.b.m. Oddbjørn Høgli f. 1941, fra Høglia, se Søliås.
2. Gunnar f. 1954, s.b.m. Turid Dahlberg 1956, fra Malvik, se nedenfor.

Gunnar og Turid

De tok over garden i 1979, og satte da opp ei ny stuebygning omtrent der hvor gammelstua fra 1850 sto. De gikk over fra mjølkeproduksjon til sauhold, og har i dag ca. 60 vinterforede sauer. Utenom gardsdrifta er Gunnar ansatt som linjemontør ved det kommunale kraftverket, Turid arbeider deltid som renholder ved kommunen.

Fra tidligere har Turid ei datter:

Linda Aune f. 1975.

Felles barn:

1. Tor Gunnar f. 1979.
2. Jon Villy f. 1981.

Innmarka på Svelmo Øvre er i dag ca. 50 dekar. Skogteigen Trøa er på 75, og arealet i Øvlinglia på ca. 1.000 dekar, pluss andel i felleseie ved Grønvola. I tillegg kommer Langmyr, med ei innmark på ca. 30 mål og 75 mål skog, samt tilhørende setereiendom i Ørneslia på ca. 300 mål. På sistnevnte parsell er det i dag bortbygget 17 hyttetomter.

Garden har beiterett i Ås fellehavning og fiskerett i områdene Stugudal og Moen. Setervollen i Øvlinglia var i bruk til 1953. Husa der er solgt og brukes som hytte.

GRANTUN

g.nr. 173, b.nr. 26, 27 og 36

B.nr. 26 ble fradelt Ustgarden i 1959 og utvidet med b.nr. 27 i 1969 samt b.nr. 36 i 1992, begge utskilt fra Svelmo Midtre. Eiere er Trygve Hjertmoen f. 1926, fra Tolga, g.m. Ragnhild Lian f. 1935, se Aunehaug. I 1959 satte de opp uthus og i 1960 bolighus, som senere er påbygd. Familien bodde ei tid på Langmyr før de flyttet hit.

Trygve arbeidet som vedlikeholdsarbeider og feier ved kommunens tekniske etat før han ble pensjonist, og Ragnhild er assistent ved Tydal helsehus.

De har barna:

1. Bjørn Arve f. 1958, se Granlien 171/42
2. Ovar f. 1961, g.m. Tove Fossen fra Hommelvik, bosatt der.
Han arbeider som bilmekaniker i Trondheim. De har barna:
  - a. Berit Lovise f. 1991.
  - b. Jørn Ovar f. 1994.
3. Toralf f. 1968, s.b.m. Cathrine Fuglem 1970, fra Selbu, se Gunnheim.

MARKEN (GÅRDSMARKA)

Denne husmannsplassen ligger et stykke nord for Svelmo Nedre, vest for Skogly. Den ble utlagt fra Åsgård Vestre omkring midten av 1800-tallet, og fra 1934 gikk den over til å bli plassrom under Ol-Ols-garden. Den er ikke fradelt og skyldsatt som eget bruk.

Peder og Marit

De første brukerne var Peder Olsen Aas (1805-1878) fra Åsgård Vestre, g.m. Marit Jonsdtr. Engan (1805-1893), fra Øver-Engan i Ålen. De hadde tidligere vært eiere og drivere av hovedbruket, men greide ikke å beholde garden. Peder var felespellmann og hadde kanskje en kunstnernatur som gjorde at han ikke var noen driftig gardbruker.

Ved folketellinga i 1865 er det opplyst at de i Marken hadde 2 kyr og sådde 1/4 tønne bygg og 2 tønner poteter. Ved tellinga 10 år senere bodde dattera Beret samt sønnen Ole med familie også her. Disse holdt også husdyr, og plassen fødde i 1875 3 kyr og 3 sauer. Peder sto fortsatt som bygselhaver, men det ser nå ut til at det var Ole og kona som sto for gardsdrifta.

Peder og Marit hadde barna:

1. Marit (1837-1914), g.m. Hans Olsen Svelmoe (1836-1919) fra Svelmo Nedre. De losjerte i Marken både i 1865 og 1875, men overtok senere Svelmo Nedre, se mer om familien der.
2. Beret (1839-1914), ugift. Hun ble boende i Marken.
3. Ole (1843-1922). Før han giftet seg var Ole bl.a. ute på ishavsfiske. Han ble g.m. Ragnhild Larsdtr.

Åsdal (1849-1898) fra Åsdal, se nedenfor.

- Jon (1846-1931), g. 1. gang m. Hanna Pedersdtr. Sødal f. 1848, fra Råa ved Aursund. Jon ble g. 2. gang m. Anne Lisbet Anders-Holm. Jon var bl.a. bruker på Patrusvolden og Langen, se mer om familien under Langen. Det kan her nevnes at dattera Marit fra 1. ekteskap og hennes mann Ole Tomassen Østby fra Høglia bodde i Marken ved folketellinga i 1900. I 1901 kjøpte de Nordhalla i Åsdalen og bodde der en periode, før de senere utvandret til Amerika.

Ole og Ragnhild

Ole Pedersen og kona overtok bygselen i Marken. I deres tid ble det satt opp ny stuebygning og nytt fjøs og høyløe. Ekteskapet var barnløst, og da Ole ble enkemann i 1898, drev han bruket sammen med søstera Beret ei tid, før deres søsterdatter Marit og mannen Jon Bersvendsen kom hit og overtok bygselen.

Marit og Jon

Det var Oles søsterdatter Marit Hansdtr. Svelmoe (1866-1950) fra Svelmo Nedre og hennes mann Jon Bersvendsen Østby (1860-1925) fra Sjursgarden Vestre som overtok bygselen i Marken og «sytta åv» (tok seg av) Ole Pedersen på hans eldre dager. Jon hadde arbeid ved ulike gruveanlegg som borsmed. Han var også en habil felespiller, og kjent under navnet Spellmann-Jo. Han skal ha spilt i hele 99 bryllup.

Marit og Jon fikk barna:

- Olaus (1895-1972). Han var bosatt i Trondheim og arbeidet der for E- verket fra 1919 til 1965, bl.a. som hjelpemaskinist og damvokter. Olaus ble g.m. Berit Steen (1899-1952) fra Melhus.

Deres barn:

- Marie f. 1921, g.m. Ole Gunnar Tiller f. 1916. Bosatt på Heimdal i Trondheim.
  - Jon (1923-1967), g.m. Hjørdis Haugen f. 1920, fra Stjørna. Bosatt på Heimdal.
  - Olga f. 1927, g.m. Lars Lillekvam f. 1926, fra Strinda. Bosatt på Strinda.
  - Olav f. 1930, g.m. Brit Benberg f. 1931, fra Leinstrand. Bosatt på Heimdal.
- Berit (1899-1941), g.m. Edvard Larsen Aas (1906-1943) fra Patrusli, se Løvli.
  - Håkon Birger (1908-1933), ugift. Han døde av tuberkolose.

I Marken ble det i årenes løp oppdyrket omkring 25 dekar jord. I tillegg drev de en del slått i utmarka, nord for plassen. De setret helst i lag med Svelmo Nedre på Tjønnvollen, men enkelte år leide de også seter i Langdalen.

Omkring 1930 ønsket Berit og Edvard å kjøpe plassen, men eieren i Ol-Olsgarden trengte tilleggsjord og ville ikke selge. Det ble derfor til at Berits mor Marit kjøpte et jordstykke av Svelmo Øvre i 1933, se Løvli. Husa i Marken ble nå flyttet og gjenoppsatt der, og de gjenværende familiemedlemmene flyttet med.

Det dyrkede arealet i Marken er på ca. 21 dekar, i tillegg regnes omkring 40 dekar utmark til eiendommen (samme b.nr. som Ol-Olsgarden).

SKOGLY

g.nr. 173, b.nr. 14, 16 og 17

Eiendommens b.nr. 14 ble utskilt i 1934 og b.nr. 17 i 1938, begge fra Svelmo Midtre. B.nr. 16 ble fradelte Ustgarden i 1938.

Kornelius og Marit

Kjøpere var Kornelius Lien (1904-1978), se Nygård Nedre, g.m. Marit Andersdtr. Bjerken (1901-1971) fra Bjerken Vestre 113/3 i Flora i Selbu. Før de flyttet hit, var de ei tid leieboere på Langmyr.

Kornelius var sønn av Ole Olsen Lien f. 1882 og Berit Klausdtr. Valset f. 1884, begge fra Brekken ved Aursund. Mor til Berit het Ingrid og var søster til Kirsti Hans-Mortensdtr. Ryttervold, g.m. Tomas Olsen Stuevold på Nygård Nedre. Berit døde ung og Kornelius kom til Nygård Nedre 2 år gammel, der han vokste opp hos moras søskenbarn Beret Lusie Jonsdtr. (f. Ryttervold), g.m. Svend Larsen Nygård.

Ole Olsens far var Ole Mathiasen Lien (1864-1918), se Solbakken 189/6. Før ekteskapet med Ragnhild I. Stuedal fikk han Ole O. med sitt søskenbarn Magnhild Jørgensdtr. Lien (1862-1895), fra Brekken.

Kornelius og Marit dyrket opp jorda og bygde bolighus i 1934, fjøs i 1940. Besetninga var på opptil 4 kyr, gris, 3-4 sauer og geiter. Husdyrholdet tok slutt i midten av 1950-åra. Kornelius fikk en del arbeid i Vegvesenet etter 2. verdenskrig, og han ble etter hvert fast ansatt som vegvokter.

Kornelius og Marit fikk barna:

1. Bjørg Inger f. 1930, g.m. Ingvald Setsåsbakk (1920-1993), fra Selbu, se Lunheim 172/49.
2. Arvid f. 1936, g.m. Borghild Aas f. 1935, fra Granly.

Arvid og Borghild

Arvid og Borghild overtok eiendommen i 1978. Arvid har bl.a vært skogsarbeider, og han er nå ansatt som ambulerende vaktmester ved Tydal kommune. Borghild arbeidet som renholder i kommunen før hun ble pensjonert. De har barna:

1. Olav Kåre f. 1956. Han arbeider ved teknisk etat i kommunen.
2. May Ingun f. 1962, g.m. Geir Ødegård f. 1959, fra Selbu. De bor i Selbu, og May I. arbeider som servitør ved Selbu Hotell. Deres barn:
  - a. Greta f. 1981.
  - b. Camilla f. 1993.
3. Bjørnar f. 1963, g.m. Randi Kristiansen f. 1964, fra Ørland, se Storekra 175/69.
4. Bård Arne f. 1966, s.b.m. Mona Moan f. 1971, fra Ålen, se Storekra 173/37.
5. Grete f. 1968, s.b.m. Vidar Gulaker f. 1964, fra Hell, se Bergset.

Skoglys totale areal er på ca. 50 mål, herav er 15 mål oppdyrket.

LIVANG

g.nr. 173, b.nr. 19

Tomta ble fradelt Ustgarden i 1943 til Hermann Aas. Han satte opp bolighus og uthus samme år, men solgte eiendommen i 1946 og flyttet til Aasvang 175/29.

Nye eiere ble Olaf Aasberg (1908-1964), se Aasberg, g.m. Marie Aas f. 1918, se Ustgarden. Olaf var anleggsarbeider, mens Marie har arbeidet som renholder ved Tydal helsehus. De fikk dattera:

Oddrun Mary f. 1947, g.m. Arne Johansen f. 1947, se Kåsen. De er bosatt i Trondheim. Deres barn:

Mariann f. 1972.

LØVLI

g.nr. 172, b.nr. 27

1933 ble dette jordstykket fradelt Svelmo Øvre til Marit Hansdtr. Østby (1866-1950), enke etter Jon Pedersen Østby (1860-1925), se Marken. Husa i Marken ble nå revet og gjenopsatt i Løvli, og Marit flyttet hit sammen med dattera Berit (1899-1941) og hennes mann Edvard Larsen Aas (1906-1943) fra Patrusli. Eiendommen er på 15 dekar, og ga for til en heller liten buskap, så Edvard måtte ta arbeid utenom bruket. Han omkom under tømmerhogst i Henbjørga, da han falt utfor en berghammer.

Berit og Edvard fikk sønnen:

Lars (1931-1985).

Etter som han ble foreldreløs i ung alder, vokste Lars opp hos slektninger, både i og utenfor bygda. Løvli sto derfor ubebodd i mange år. Lars ble g.m. Eldbjørg Myrmo f. 1931, fra Furuly. De flyttet hit i 1963, da nytt bolighus ble bygd. Garasje ble oppsatt noen år senere. Lars livnærte seg som lastebileier, og Eldbjørg har deltidsarbeid som heimehjelp. Deres barn:

1. Edgar f. 1960. Han overtok lastebilkjøringa etter faren.
2. Rune f. 1972.

Den gamle tømmerstua, som opprinnelig hadde stått i Marken, ble revet i 1964 og er nå gjenoppbygd som hytte ved Moen av Olav Olaussen Østby, se Marken. Fra Løvli er fradelt tomta Bergheim b.nr. 67 i 1962.

BERGHEIM

g.nr. 172, b.nr. 67

Tomta ble utskilt fra Løvli i 1962 til Tomas Sollien f. 1929, se Sollien, g.m. Torbjørg Rønning f. 1931, se Berget 171/1 (Rønningen). De satte opp bolighus og uthus her samme år. Tomas har vært anleggsarbeider og var ansatt ved TEV Neaverkene da han ble pensjonist. Torbjørg arbeider som førstesekretær ved Tydal likningskontor.

LIAN

g.nr. 172, b.nr. 21

Jon og Sigrid

Eiendommen ble utlagt som husmannsplass under Åsgård Vestre omkring 1830. Det var daværende gårdeier, Peder Olsen, som lot broren Jon Olsen Aas (1811-1881) få bygsel på Lian. Jon var g.m. Sigrid Saksedtr. Aas (1817-1874) fra Storekra. De fikk satt opp stuebygning i 1840, men hadde trolig bygd uthus eller fjøs innen den tid, etter som de måtte holde husdyr for å ha noe å leve av. I 1865 hadde de opparbeidet plassen til å gi et bra utkomme: dette året hadde de hest, 5 kyr, 5 sauer og 6 geiter. Utsæden var 1/4 tønne bygg og 1/2 tønne poteter.

Jon og Sigrid hadde barna:

1. Sakse (1841-1915), ugift. Han ble boende i Lian.
2. Marit (1843-1914), g.m. Hans Olsen Svelmo (1841-1900) fra Svelmo Midtre, se nedenfor.

Marit og Hans

De overtok bygselen etter at Jon døde. Det må her nevnes at før 1875 hadde Lian gått over til å bli plassrom under Jehangarden.

Marit og Hans fikk barna:

1. Guri (1866-1941), ugift. Hun bodde lenge i Selbu og er gravlagt der.
2. Beret (1869-1944). Før hun giftet seg fikk hun sønnen:
Sakarias f. 1891. (Far: Ole Sivertsen f. 1866, fra Rindal.) Sakarias flyttet med mora til Surnadal og reiste senere til Amerika. Beret ble g. 1. gang m. Ole Sivertsen Sande og bosatte seg i i Surnadal, men Ole forlot henne kort tid etter bryllupet. De fikk sønnen: Hans (1893-1914).
Beret kom tilbake til Tydal i 1895, men flyttet snart tilbake til Surnadal. Sønnen Hans ble boende i Lian.
Beret ble g. 2. gang m. Ola Mogstad (1868-1951) fra Surnadal. Deres barn:
  - a. Martin (1899-1976), g.m. Ragna Løkvik (1905-1984) fra Kristiansund. Bosatt i Surnadal.
  - b. Brit (1902-1975), g.m. Peder Heggem (1910-1974) fra Rindal. Bosatt i Rindal.
  - c. Lars (1904-1930), g.m. Margit Melandsjø (1906-1943) fra Hitra. Bosatt i Surnadal.
  - d. Ingeborg (1905-1977), g.m. Tore Skjeremo (1899-1989) fra Surnadal. Bosatt i Surnadal.
  - e. Ingebrigt (1907-1990), ugift. Bosatt i Surnadal.
  - f. Marit (1910-1983), g.m. Olaf Løseth (1895-1978) fra Rindal. Bosatt i Rindal.
  - g. Guro f. 1912, g.m. Nils Polden (1914-1991) fra Surnadal. Bosatt i Sunndal, senere i Surnadal.
3. Sigrid (1872-1897).
4. Jon (1876-1968), g.m. Gurine Olsdtr. Evjen (1882-1971) fra Selbu. De fortsatte som brukere, se nedenfor.
5. Ole (1880-1953), g.m. Johanna Andersdtr. Uglem (1888-1976) fra Selbu. Bosatt på Løvheim 54/14 i Selbu. Barn:
  - a. Alf Uglem f. 1908, g.m. Ingeborg Olsdtr. Kallar 1913, fra Selbu. Bosatt i Selbu.
  - b. Margit P. Garberg f. 1912, g.m. Sverre Haarstad f. 1910, fra Flatanger. Bosatt i Trondheim.
  - c. Hilmar f. 1918, ugift. Bosatt i Selbu.
6. Ingebrigt (1883-1962), g.m. Ragnhild Jonsdtr. Aune (1890-1931), se Aunehaug.
7. Sakarias (1886-1888).

Jon og Gurine

Som enke satt Marit Jonsdtr. med bygselen ei tid. Da Marit døde, ble det til at Jon og Gurine fikk kjøpe bruket til sjøleie i 1915, og bruket ble nå fradelte Jehangarden. Samme året ble det bygd nytt fjøs, som ble stående til 1956, da nytt fjøs ble bygd. I 1942 flyttet de inn i ny stuebygning, og gammelstua fra 1840 ble revet. Nytt stabbur ble oppsatt i 1948.

Omkring 1950 besto husdyrholdet av hest, 8 storfe, et par sauer, 6 geiter og gris.

Jon og Gurine fikk barna:

1. Helga Marie f. 1908, g.m. Johan Vinje, bosatt i Trondheim. Deres barn:

- a. Jan f. 1945. Han vokste opp her, se nedenfor.
  - b. Ingunn (1946-1962).
  - c. Harald f. 1948, bosatt i Trondheim.
2. Ole (1910-1983). Han ble boende heime, og var i perioder på anleggsarbeid.
  3. Sigrid f. 1912, se nedenfor.
  4. Håkon f. 1914, se nedenfor.
  5. Johanna f. 1916, g.m. Ingebrigt Olafsen Svelmo f. 1923, se Svelmo Øvre.
  6. Gida Gjertine f. 1918, g.m. Peder Asbjørnslett, bosatt i Trondheim. De har sønnen:
Ola f. 1955.
  7. Anna Julie f. 1921, g.m. Erik Onsøyen, bosatt i Buvika. Barn:
    - a. Astrid Elin f. 1961.
    - b. John Ivar f. 1962.

Jon Hansen var glad i tobakk. Under 2. verdenskrig kunne denne varen være lei å få tak i. Det sies at når Jon kom tilbake etter en tur på «bua», kunne de som var heime se på ganglaget fra gardsgrinda og ned om han hadde fått tak i tobakk eller ikke.

Det var også snakk om å utnytte ressursene fullt ut under krigen. Var man så heldig å få kjøpt litt skråtobakk, ble den først tygget, deretter ble «tugga» tørket og røkt i pipe. Og var man riktig i beit, hendte det at pipeaska til slutt ble brukt som snus!

Ole, Håkon, Jan

Da Jon Hansen døde i 1968, ble garden overtatt i fellesskap av sønnene Ole og Håkon, samt dattersønnen Jan Vinje. Håkon og Jan står nå som eiere, etter at Ole døde i 1983. Sammen med Sigrid fortsatte de gardsdrifta til 1988, da husdyrholdet tok slutt. I 1975 ble det oppsatt ei snekkerbu på garden, og i 1989 ny garasje.

Utenom bruket arbeidet Håkon i mange sesonger som linjearbeider ved det kommunale kraftverket. Jan arbeidet som maskinkjører ved ulike kraftanlegg, før han måtte gi opp yrkeslivet pga. sviktende helse. I 1993 flyttet han til egen leilighet på helsehuset.

Innmarka i Lian er på ca. 43 dekar, og bruket har ikke hatt egen skog eller seter. Det ble tidligere drevet utmarksslått bl. a. på Kringelåsmyra, Saksmyra og oppe ved Moen. Disse måtte det betales leie for. De leide seterplass hos ulike gardar, bl.a. setret de på Bekkøyvolden i Langdalen, på Knallvollen sammen med Åsgård Vestre, i Hendalen sammen med Henmo Østre og på indre Sankådalsvollen sammen med Østbyhaug Østre. Setringa tok slutt omkring 1951. Lian har beiterett i lag med Ås fellesbeite.

SOLLIEN

g.nr. 172, b.nr. 9

Sollien ble utlagt som plassrom under Jehangarden til eldste sønnen der, Trond Johansen. Dette skjedde trolig omkring 1850.

Trond og Ragnhild

Trond Johansen Aas (1824-1905) var født i Haltdalen og kom til Tydal da foreldrene kjøpte Jehangarden.

Trond var g.m. Ragnhild Olsdtr. Østby (1826-1906) fra Gammelgården. Til å begynne med bodde de i et stabbur som var flyttet hit fra Brendåstrøa og gjenoppsatt nede ved elva. De fikk etter hvert satt seg opp bedre husvære, og tunet i Sollien er senere flyttet to ganger.

I 1865 hadde de bygd opp ei besetning på 3 kyr og et par sauer og geiter. Årlig utsæd var 1/4 tønne bygg og 3 tønner poteter. I folketellinga dette året er Trond også benevnt som tømmerhogger.

Trond og Ragnhild hadde 13 barn:

1. Ole f. 1847, g.m. Johanna Hansdtr. f. 1849, fra Ramlorønningen Nordre 172/9 i Haltdalen. Deres barn, født i Haltdalen:
  - a. Hans f. 1872.
  - b. Trond f. 1873.
  - c. Bersvend f. 1875.
Familien utvandret til Amerika.
2. Jon (1849-1909). Han var flere ganger i Sverige på arbeid, og der ble han g.m. Kerstin Olsdotter (1855-1937). De var bosatt ved Storsjön, nær Ljungdalen. Se bilde av dem på side 264 i bind 1 av bygdeboka. Deres barn (brukte etternavnet Jonsson):
  - a. Olof (1875-1954), g.m. Maria Åslund (1878-1969).
  - b. Ragnhild (1876-1953), g.m. Per Olof Pålsson (1881-1946).
  - c. Tron (1878-1940), g.m. Brita Jonasson (1874-1961).
  - d. Jon (1883-1919), g.m. Märit Långström (1885-1912).
  - e. Anders (1881-1966), g.m. Karolina Juliusson (1884-1968).
  - f. Johan (1885-1955), g.m. Märta Persson f. 1884.
  - g. Emfrid (1888-1965), ugift.
  - h. Märta (1890-1945), g.m. Oskar Rundkvist (1887-1937).
  - i. Lars (1892-1922), ugift.
  - j. Erik (1895-1937), g.m. Signe Ljungberg (1903-1973).
  - k. Kristina (1898-1919), ugift.
3. Anders (1852-1878), g.m. Ingeborg Andersdtr. Gjære f. 1847, fra Ålen. Bosatt på Nyhus 40/1 (Smålihaugen) i Ålen. Anders frøs i hjel ved Rensjøen, da han ble overrasket av uvær en dag han var «i ryp- snørrøm» (dvs. på snarefangst etter rype).
Anders og Ingeborg fikk barna:
  - a. Anders (1874-1951), g.m. Johanna Bårdstu (1882-1991) fra Ålen. Bosatt i Ålen.
  - b. Berit f. 1875, g.m. Peder Storrønning (1867-1934) fra Ålen. Bosatt i Ålen.
  - c. Ingebrigt f. 1877 eller 1878. Han reiste til Amerika i 1901.
4. Beret (1854-1917), g.m. Peder Berntsen Aas (1850-1938) fra Storekra. De kom som husmannsfolk til Haugen i Hilmo, se denne.
5. Ingebrigt f. 1856, trolig død før 1864.
6. Lars f. 1858, trolig død før 1863.
7. Marit (1861-1938), g.m. Lars Jensen Kirkvold (1855-1914) fra Kløften Østre, se Tyholt.
8. Lars f. 1863, utvandret til Amerika.
9. Ingebrigt (1864-1951), g.m. Karoline (etternavn ukjent). Han førte en omflakkende tilværelse. Først dro han til broren Jon i Sverige og var der på tømmerhogst, senere arbeidet han ved ulike gruveanlegg og

kraftanlegg. Et langt yrkesliv ble avsluttet etter 40 år som tunnelarbeider ved jernbanen. Ingebrigt var bas ved mange slike anlegg, og ble til daglig kalt Tunnel-Trondsen. Ved åpninga av Dovrebanen i 1921 ble Ingebrigt tildelt kongens fortjenestemedalje. Han var invitert med som æresgjest på åpningstoget, og i denne forbindelse ga han uttrykk for at det kunne by på problemer å spise i lag med de høye herrer, men å drikke med dem skulle nok gå bra. Til slutt arbeidet Ingebrigt på Nordlandsbanen, og han kjøpte da en gard på Øysletta ved Overhalla, der han bodde med familien de siste åra av sitt liv. Ingebrigt og Karoline skal ha hatt i alt 4 barn, derav tvillingene Ola og Ingeborg.

10. Berit f. 1867, flyttet til Klæbu.
11. Johan f. 1869, flyttet til Oslo.
12. Anne Lisbet (1872-1875).
13. Maren (1874-1960), g.m. Klaus Johnsen Aas (1873-1953) fra Bergehaug. De tok over bruket, se nedenfor.

På 1890-tallet ønsket Trond å kjøpe plassen til sjøleie, men broren Anders i Jehangarden satte seg i mot dette. Etter forgjeves forsøk på forliksmegling, kontaktet Trond til slutt sakfører og tok ut stevning mot Anders. Sistnevnte måtte til slutt gi seg, og Sollien ble fradelt som sjøleierbruk i 1898. Trond og Ragnhild tok nå kår.

Maren og Klaus

Maren og Klaus tok altså over bruket i 1898. De var i slekt, etter som Marens onkel John (bror til Trond og bosatt i Kåsen) var bestefar til Klaus. Maren og Klaus fikk sønnen:

Ole (1900-1965), g.m. Inga Tomasdr. Østby (1896-1967) fra Sjursgarden Østre. Se nedenfor.

Ole og Inga

De overtok garden i 1930. I 1938 fikk de bygd ny stuebygning, og i 1951 nytt fjøs. Omkring 1950 hadde de hest, 7 kyr og noen kalver, 6 sauer, 3 geiter og gris. Ole og Inga fikk barna:

1. Klara Marie f. 1925, døde etter 2 uker.
2. Klaus (1926-1988), g.m. Åse Wilhelmina Unsgård (1934-1969) fra Kirkhus, se Bergtun 172/57.
3. Maren f. 1927, g.m. Birger J. Aas f. 1921, fra Sørås, se Ingstad.
4. Tomas f. 1929, g.m. Torbjørg Rønning f. 1931, fra Berget (Rønningen), se Bergheim 172/67.
5. Magli f. 1934, g.m. Oddmund Dyrhaug f. 1930, se Henmo Østre.
6. Ingolf f. 1940, ugift. Neste bruker, se nedenfor.

Ingolf

Han overtok garden etter foreldrene i 1963 og la om til sauedrift. Garden har nå ca. 60 vinterforede sauer. Utenom bruket har Ingolf i perioder vært anleggsarbeider.

Innmarka i Sollien er nå på ca. 45 dekar, i tillegg til skog på ca. 18 dekar. Garden har beiterett i Ås fellesbeite og seterrett i Hendalen sammen med Jehangarden. I enkelte år hadde de også dyra på Sankådalsvollen sammen med Østbyhaug Østre.

VARDHUSBAKKEN

Navnet på denne plassen kan ha sammenheng med et hus som vaktmennene for varden nord for Åsgårdene brukte i gammel tid. En annen teori går ut på at det skriver seg fra et varehus som kan ha stått her.

Stedet har vært plassrom under Jehangarden, og jorda tilhører fremdeles dette bruket. Plassen ble aldri skyldsatt og fradelt som eget bruk.

Ole og Ragnhild

De første husmannsfolka vi kjenner til kom trolig til Vardhusbakken omkring 1820. Det var Ole Pettersen Henmo (1794-1869) fra Henmo Vestre, g.m. Ragnhild Berntsdr. Østby (1790-1841) fra Rønningen 177/3. De fikk sønnen:

Peter (1819-1873), g.m. Ingeborg Johansdr. Aas f. 1821, fra Jehangarden. De tok over bygselen, se nedenfor.

Ole og Anne

Ole Pettersen ble enkemann i 1841, og giftet seg på nytt to år etter med Anne Olsdr. Aas (1812-1904) fra Jenshaugen Vestre. Dette ekteskapet var barnløst.

Peter og Ingeborg

De tok trolig over bygselen etter at de giftet seg i 1846. Ved folketellinga i 1865 er de oppført som brukere, og Ole Pettersen og Anne Olsdr. hadde blitt kårfolk. Av dyr hadde plassen nå hest, hele 10 storfe, 13 sauer og 5 geiter. De sådde 1/2 tønne bygg og 5 tønner poteter. Det er også nevnt at Peter Olsen drev landhandel.

Peter og Ingeborg fikk barna:

1. Ole f. 1847, trolig død før 1853.
2. Ragnhild (1848-1924), g.m. Torstein Simensen Korsvold f. 1848, se Berget Vestre samt Volden. De bygslet plassen ei tid, se nedenfor.
3. Johan f. 1849, trolig død før 1857.
4. Anne (1851-1934), g.m. Tarald Pedersen Aas (1839-1896), se Berget Vestre.
5. Ole f. 1853, døde ung.
6. Johan f. 1857, døde trolig i sitt første leveår.
7. Johan f. 1858, døde ung.
8. Johanna f. 1861, g. Sæther i Trondheim.
9. Oline f. 1864. utvandret til Amerika.
10. Gjertrud Lusie f. 1866. Med Peder Hansen Lian (1857-1949) fra Lien 172/6 fikk hun sønnen:
Ole f. 1884.
Gjertrud og sønnen utvandret til Amerika.

Peter Olsen fikk fradelt eiendommen Kirkhus i 1846 av svogeren Ingebrigt Olsen Aas på Åsgård Vestre, men vi kjenner ikke til at Peter flyttet dit. Han er som nevnt oppført som bruker på Vardhusbakken i 1865. Han døde i 1873, og enka Ingeborg bodde fortsatt på denne plassen i 1875, benevnt som «budeie» med 3

egne kyr og 3 geiter.

Ragnhild og Torstein

I 1875 hadde eldste dattera og mannen Torstein Simensen Korsvold overtatt som brukere på Vardhusbakken. De arvet også Kirkhus, men bodde ikke der. Deres barn:

1. Simen f. 1870, g.m. Ingeborg Johannesdtr. Aas (1877-1956) fra Ustgarden. Se også Berget Vestre. Simen omkom på veg til Levanger- martnan, da han ble sparket i hjel av en hest. Simen og Ingeborg hadde barna:
  - a. Ragnhild f. 1896, g.m. Henrik Andersen Wehn fra Mostadmark.
  - b. Torstein (1899-1970), g.m. Gurine Olsdtr. Guldseth (1903-1978), bosatt på Heimly 143/61 i Vikvarvet, Selbu.
Enka Ingeborg ble senere gift på nytt med Ivar Tomassen Tanemsmo (1883-1981) i Klæbu. Han var sønn av Sigrid Hansdtr. Østby (1854-1944) fra Hansgjardet. Se Ustgarden, der deres barn er nevnt.
2. Petter (1872-1961), g.m. Johanna Ingebrigtsdtr. Hårstad (1867-1951), se Volden samt Berget Vestre.
3. Anna f. 1874, g.m. Esten Nilsen Guldseth på Gullset Søndre 147/1 (Andersgarden) i Selbu. Deres barn:
  - a. Nils (1893-1975), g.m. Birgitte Jonsdtr. Valli (1892-1953) fra Uglan 52/1. De tok over Andersgarden.
  - b. Helga (1895-1972), g.m. Ole Johnsen Valli (1896-1939), bosatt på Uglan Mellom g.n 52 (Nordpå-Jardet) i Selbu. Her kan det nevnes at deres sønnesønn Ole Valli f. 1952 er g.m. Grete Sollien f. 1955, se Bergtun 172/57.
  - c. Ragnhild f. 1898, g.m. Sigurd Pedersen Alsethaug (1897-1971), bosatt på Skogly 49/22 i Selbu.
  - d. Tora (1903-1990), g.m. Ole Pedersen Kjøsnes (1905-1988) bosatt på Kjøsnes Søndre 151/1 (Nigarden) i Selbu.
4. Ole f. 1876, døde etter 25 dager.
5. Olaf (1880-1960), g.m. Ingeborg Henriksdtr. Morseth (1877-1956) fra Selbu. De drev gard og gjestgiveri på Marienborg i Selbu. Deres barn:
  - a. Ragnhild f. 1902, g.m. Erling Ingolf Olsen Voldseth (1896-1979), bosatt på Granly 63/47 i Selbu.
  - b. Brynhild f. 1903, g.m. Bernt Olaus Olsen Rygg (1901-1970), bosatt på Stormyråsen 64/16 i Selbu.
  - c. Torstein (1905-1969), g.m. Tora Jorun Arntsdtr. Kvello f. 1903. De tok over Marienborg og Ysterbakkan.
  - d. Henrik f. 1907, g.m. Brynhild Thomasdtr. Kulvik f. 1917, bosatt på Bakkebo 63/125 i Selbu.
6. Torvald (1882-1965), g.m. Ingeborg Andersdtr. Bell (1886-1953), bosatt på Berge Nordre 74/1 (Framigarden) i Selbu. Før ekteskapet hadde Torvald med Marit Fredriksdtr. Berge fra Selbu dattera: Anna Torine f. 1902, g.m. Johan Ingemann Johansen Lien (1902-1967), bosatt på Bakketun 91/9 i Selbu.

Torvald og Ingeborg hadde ingen felles barn, og tok til seg pleiedattera:

Marie Olsdtr. Berget (Østby) f. 1919, g.m. Gunnar Jørgensen Solem (1918-1973), bosatt på Elvetun 30/50 i Selbu. (Marie var datter av Anna Tomasdtr. Østby f. 1894, se Berget Vestre).

Ragnhild og Torstein flyttet trolig fra plassen i slutten av 1870-åra, for fra 1879 til 1886 forpaktet de Litjstoggo Moslett i Selbu. De ble senere brukere på Lille-evjen Øvre Østre 91/2 (Ysterbakkan) i Selbu.

Torstein var også eier av Berget ei tid, etter at han kjøpte denne garden på tvangsauksjon i 1896. Torstein delte dette bruket mellom sønnene Simen og Petter, som drev hver sin halvpart ei tid, før de solgte gardene og flyttet.

De siste som bodde på Vardhusbakken, var Jon Andersen Aas fra Jehangarden og Ane Lusie Tomasdr. (Østby). De holdt til her en kort periode før de flyttet til hennes heimrom Tomasgjardet, se dette. Etter dem kjenner vi ikke til at Vardhusbakken har vært bebodd. Stuebygninga ble senere revet og gjenoppsatt som tilbygg til stua på Svelmo Midtre.

LANGMYR

g.nr. 172, b.nr. 38

Langmyr ble utlagt som husmannsplass under Halvorsgarden, trolig i slutten av 1830-åra. Fra 1873 ble den plassbruk under Nygård Nedre, da denne garden ble fradelt Halvorsgarden og solgt som sjøleierbruk til Tomas Olsen Stuevold.

Lisbet og Tomas

De første som slo seg ned her, var Lisbet Olsdr. Aas f. 1806, fra Halvorsgarden, g.m. Tomas Jonsen (?) Aas f. ca. 1805. Vi vet ikke sikkert hvor han kom fra. Det er mulig at foreldrene het Jon Olsen Aas og Ragnhild Ingebrigtsdr., som ifølge kirkebøkene ble g. i 1782, men de er ikke nevnt i folketellingene i 1801 eller senere.

Lisbet og Tomas fikk barna:

1. Jon f. 1836. Bosatt på Frösön ved Østersund.
2. Anne f. 1838, døde etter 3 dager.
3. Ole f. 1839, bosatt i Lid i Sverige.
4. Anne f. 1842. Hun flyttet til Sverige i 1864 og ble der gift Holmberg. Bosatt ved Stövsjön.
5. Anne Marta f. 1846. Bosatt i Østersund.
6. Ame f. 1846 (tvilling). Bosatt i Stuggu sogn innenfor Lid.

Ifølge klokkerboka utvandret Jon til Sverige i 1857, og Anne Marta og Arne flyttet til Østersund i 1864. Mye tyder på at foreldrene flyttet etter.

Lars og Berte

Neste bygselhavere på plassen ble Lars Larsen Langmyr (1830-1908) fra Henmo Vestre, g.m. Berte Olsdr. Brekken (1821-1864), fra Brekken 174/40. I 1865 var Lars blitt enkemann, og han hadde nå Berit Jonsdr. (25 år) hos seg som tjenestepike. Dette året hadde Lars 3 kyr og 3 sauer, og han sådde 1/8 tønne bygg og 2 tønner poteter. Utenom bruket drev Lars som snekker. I hans tid ble det også satt opp nye bygninger på plassen, fjøs i 1875 og stue i 1900.

Lars og Berte fikk barna:

1. Serri (1856-1925). Hun utvandret til Amerika.
2. Ole f. 1858.
3. Anne Lisbet (1861-1878). Hun er nevnt som tjenestejente i Brendåsen ved folketellinga i 1875.
4. Lars f. 1863.

Lars og Ingeborg

Lars Larsen ble g. 2. gang m. Ingeborg Tomasdr. Åslien (1832-1925) fra Åslien. Barn i dette ekteskapet:

1. Tomas (1868-1869)
2. Tomas (1869-1942), g.m. Ingeborg Karina (Bakken) (1877-1927). Hun var oppvokst på Nygård Øvre, og de tok over garden der.
3. Ingebrigt (1872-1951), g.m. Beret Johansdtr. Aas (1890-1954) fra Jehangarden, se nedenfor.
4. Greta f. 1875. Hun bosatte seg i Trondheim. Greta fikk to barn før hun flyttet fra Tydal. Far til begge var Svend Larsen (1866-1947), se Stuevold Østre og Nygård Nedre:
  - a. Ole (1898-1915).
  - b. Inga Emilie (1901-1984), g.m. John Ledvin Løseth (1912-1989) fra Singsås. Bosatt i Singsås. Deres barn:
    1. Hildbjørg Gurine f. 1934, g.m. Asbjørn Nordtømme f. 1928, fra Trondheim. Bosatt i Trondheim.
    2. John Peder f. 1944, skilt, bosatt i Singsås.

Ingebrigt og Beret

Ingebrigt overtok bygselen etter at faren døde. Han giftet seg med Beret i 1914, og i 1937 fikk de kjøpe bruket til sjøleie. Innmarka var nå på ca. 30 mål, og med på kjøpet fulgte ca. 75 mål skog og setereiendommen Ørneslien Vestre i Stugudal på ca. 300 mål.

Ingebrigt og Beret var barnløse, og de tok til seg ei fosterdatter:

Elinor f. 1927, g.m. Nils Berlén f. 1921, fra Krokomb i Sverige. De er bosatt i Krokomb. Deres barn:

- a. Olav Jan Erik f. 1950. tidligere g.m. Tori Johansson fra Sundsvall. Han bor i Krokomb.
- b. Birgitta Eva-Mari f. 1966, s.b.m. Alf Högstrom 1955, fra Krokomb. Bosatt i Krokomb.

Henry og Margit

Etter at Ingebrigt døde i 1951, ble eiendommen solgt til Henry Andresen f. 1920 i Vemundvik, g.m. Margit Hjertmoen (1922-1990) fra Tolga (søster til Trygve Hjertmoen, se Grantun 173/26). Henry var kommet til Trøen som dreng på slutten av 1940-tallet. Han var også anleggsarbeider ei tid, samt ansatt ved det kommunale kraftverket. Besetninga i Langmyra besto på denne tiden av hest, 5 storfe og gris. Henry og Margit hadde barna:

1. Astrid Helene f. 1945, g.m. Harald Steinar Øien fra Tolga. Bosatt på Tolga.
2. Else Marie f. 1948, g.m. Helge Steinar Solåt fra Åndalsnes. Bosatt på Åndalsnes.
3. Kari Bergitte f. 1951, g.m. Magnar Holthe. Bosatt på Hitra.
4. Mary Harriet f. 1957, g.m. Per Otto Martinsen. Bosatt på Hitra. Henry og Margit solgte Langmyr i 1957 og flyttet til Hitra for å overta farsgarden til Henry. Ny eier ble Ingebrigt Svelmo, se Svelmo Øvre, og Langmyr har siden blitt brukt som tilleggsjord til dette bruket. Nåværende eier av begge bruk er Gunnar Svelmo, se Svelmo Øvre.

Stuebygninga i Langmyra hadde flere leietagere etter at Henry og familien flyttet, men ble senere stående ubebodd.

Fra Langmyr er fradelt tomte Lunheim med b.nr. 49 i 1948 og b.nr 59 i 1958. Fra setereiendommen i Ørneslia er det nå bortbygget 17 hyttetomter.

LUNHEIM

g.nr. 172, b.nr. 49 og 59

Den opprinnelige tomta med b.nr. 49 ble fradelt Langmyr i 1948, mens en tilleggsdel med b.nr. 59 ble kjøpt fra samme bruk i 1958. Eiere: Ingvald Kåre Setsåsbygg (1920-1993) fra Selbu, g.m. Bjørg Inger Lien f. 1930, se Skogly.

Ingvald kom til Tydal som anleggsarbeider. Bjørg har bl.a. arbeidet som heimehjelp. De fikk dattera:

Mary Karin f. 1950, g.m. Birger Harald Kristiansen f. 1944, fra Kvænangen. De bor i Minnesund, der Birger er elektroingeniør og Mary Karin arbeider som kontorfullm. ved hjerte- og lungeklinikken i Feiring. De har barna:

1. Hans Inge f. 1971.
2. Stig Ove f. 1973.

LIEN

g.nr. 172, b. nr. 6

Dette bruket ble opprinnelig utlagt som husmannsplass under Halvorsgarden og bosatt omkring 1850.

Hans og Guri

De første som slo seg ned her, var Hans Olsen Brendås f. 1823, og kona Guri Saksedtr. Aas f. 1826, fra Storekra. Hans var oppvokst hos besteforeldrene i Brendåstrøa og ble hetende Litj-Hans, for å skille ham fra bestefaren med samme navn.

Den første tida bodde de i ei jordkoie, men fikk senere satt seg opp noe bedre husvære. De satt nok trangt i det, men Hans var en humørfylt kar som aldri mistet motet. Han var en del borte på tømmerhogst og gruvearbeid, og ved folketellinga i 1875 er det anført at han «ernærer sig især ved Rypefangst.» Det fortelles om Hans at det hendte han tok noen av barna på fanget og trallet for dem når han ikke eide matsmulen å gi dem til kvelds. En morgen han troppet opp hos Jakob Graae på Østeraunet for å arbeide der, hoppet han i været innenfor døra og sa: «Her e kar som itt e full tå grønne.» Da hadde han ikke spist på over et døgn. I 1865 hadde de i Lien 2 kyr og 5 geiter, og de sådde ei tønne poteter.

Hans og Guri fikk barna:

1. Ole f. 1847, trolig død før 1851.
2. Sakse f. 1849, utvandret til Amerika i 1869. Han dro til Minnesota, men kom bort fra sitt reisefølge etter ankomsten dit, og siden var det ingen som hørte noe fra ham.
3. Ole f. 1851, g.m. Berte Jensdtr. Østby (1856-1957) fra Sjursgarden Østre. De utvandret til Amerika i 1889. Deres barn:
  - a. Guri f. 1888, g.m. Willie Mattson.
  - b. Gjertine, g.m. Louis Visglant.
  - c. Hans
  - d. Birger

- e. Julia
  - f. Hilda (død 1919).
4. Ingebrigt (1854-1917). Utvandret i 1890 og var bosatt nær Twin Valley i Minnesota. I 1889 ble han g.m. Anne Besvendsdr. Østby (1866-1962) fra Nordgarden. Deres barn:
- a. Hans (1890-1918). Han omkom som soldat i Frankrike under 1. verdenskrig.
  - b. Bernhard (1892-1972), ugift.
  - c. Franklin (1897-1968), ugift.
  - d. Gilma (1905-1976), g. 1. gang m. Norman Lunsetter (1897-1946). G. 2. gang m. Alton Anderson.
  - e. Rhonda (1908-1918).
5. Peder (1857-1949). Utvandret til Minnesota i 1885. Før han reiste, fikk han en sønn med Gjertrud Lusie Petersdr. Aas f. 1866, fra Vardhusbakken:
Ole f. 1884. Han ble med mora til Amerika.
I Amerika ble Peder kalt Pete. Han ble der g.m. enke Randine Klemmetson (1864-1934), som hadde slekta si fra Tretten i Gudbrandsdalen. Fra sitt første ekteskap hadde hun dattera:
- a. Minnie. Hun ble 1. gang gift Ditberner, 2. gang med Ed Shogren. Felles barn av Peder og Randine (rekkefølgen er usikker):
  - b. Josie (død 1908).
  - c. Gusta, (død 1974), g.m. John Aune f. 1887, sønn av Elen Gjertine Eriksdr. Rotvold (1864-1955) fra Berget Nedre.
  - d. Clara f. 1894, g.m. Tomas Tomassen Østby (1892-1977), se Sjursgarden Østre, der barna også er nevnt.
  - e. Herman (1896-1967), g.m. Ethel Lenora Johnson (1906-1982). De drev farm i Gatzke, Minnesota, senere bodde de i Minneapolis.
  - f. Martin (død 1971), g.m. Pearl (etternavn ukjent).
  - g. Pauline (død 1989), gift med etternavn Myron, ble tidlig enke.
  - h. Clarence, g.m. Ellen Bloomquist (død 1989). De drev farm beliggende mellom Gatzke og Middle River i Minnesota.
  - i. Alice f. 1908, g.m. Ragnar (Ray) Olsen Eastby (1899-1986). Slekta hans kom fra Bøns garden og Storaunet, se disse. Alice og Ray var farmere i Gatzke, Minnesota.
6. Fredrik (1860-1882).
7. Hans f. 1863, utvandret til Amerika i 1888 og ble der g.m. Beret Ellevsdr. Hilmo f. 1859, fra Hilmo Nordre 164/5.
8. Gidsken f. 1865, utvandret til Amerika i 1889 og bosatte seg i Canada. Før hun reiste fikk hun en sønn med Hans Pedersen Svelmo (1863-1930, se Svelmo Øvre og Åsheim):
Ole f. 1888. Utvandret sammen med mora.
9. Lars f. 1869, utvandret til Minnesota i 1889. Han ble der g.m. Marit (Mary) Aune, søster til John Aune, se 5.c. ovenfor.
Deres barn:
- a. Gilma Evelyn (1906-1971), g. 1. gang m. Adolph Wold. G. 2. gang m. Albert Brandt. De bodde i Roseau, Minn.
  - b. Henry f. 1907, g.m. Vivian Smith. Bosatt i Hillsboro, North Dakota, der de drev som farmere.
  - c. Sidney (1909-1972), g.m. Edna Smith (Vivians søster). Bosatt i North Moorhead, Minnesota.

- d. Luella Marie f. 1911, g.m. Percy Foss. De var farmere i Cummings, N. Dakota.
- e. John Orville f. 1913, g.m. Rose Mary Long. Bosatt i Minneapolis.
- f. Eilert Melvin 1915, ugift. Bosatt i Thief River Falls, Minnesota.
- g. Palmer f. 1917, g.m. Gail Johnson, bosatt i Grygla, Minnesota.
- h. Herman Gilferd f. 1919, ugift. Bosatt i Thief River Falls.
- i. Lillian Myrtle 1921, g.m. George Gilbert. Bosatt i Thief River Falls, Minnesota.

Husmora Guri Saksedtr. reiste til Amerika i 1889 sammen med Gidsken og Lars, og Litj-Hans dro etter 4 måneder senere. Dermed var hele familien utvandret.

Lokalavisa «Selbyggen» hadde 1/3 1897 ei beretning om gullbryllupet til Hans og Guri, der det blant gjestene var mange utvandrede tydalinger. Det fortelles at de festet til den lyse morgen, og «stor blev bifaldsstormen, da den 73-aarige brudgom med sin 70-aarige brud la op i dansen med en ægte norsk springdans» (trolig pols).

Johannes og Kari

Etter at Litj-Hans og Guri dro til Amerika, ble plassen fradelst Halvorsgarden i 1893 og solgt til Johannes Jonsen Uthus f. 1865, fra Flora i Selbu. På samme tid ser det ut til at husmannsplassen Søllisenget ble kjøpt fra Halvorsgarden, og den ble nå plassert under Lien.

Johannes var g.m. Kari Olsdtr. Nessel f. 1868, fra Brattåsen i Flora, Selbu. Hennes mor var Gidsken Hansdtr. (1843-1906), se Håvoldsenget. De tre eldste barna ser ut til å være født i Selbu, så det er ikke sikkert at familien flyttet hit før i siste halvdel av 1890-åra.

Johannes og Kari hadde barna:

1. Ole f. 1890.
2. John f. 1893.
3. Olaus 1895. I 1916 skal han ha fått et barn med ei kvinne fra Os i Østerdalen (navn ukjent).
4. Brynhild f. 1898.
5. Gunerius f. 1901.
6. Kristian f. 1904.
7. Bjarne f. 1907.

Johannes solgte garden i 1902. Familien losjerte ei tid i Rønningen i Østby, deretter flyttet de til Bakken i 177/17, der de bodde til 1921, da familien flyttet til Skogn.

Lars og Guri

Nye eiere fra 1902 ble Lars Olsen Østby (1868-1943) fra Østbyhaug Østre, g.m. Guri Jonsdtr. Stentrø (1869-1950) fra Stentrø. De fikk bygd ny stuebygning og nytt fjøs i 1903, og det dyrkede arealet ble også betydelig utvidet i deres tid.

Lars og Guri fikk barna:

1. Ole (1899-1972), g.m. Serina Ingebrigtsdtr. Stuesjø (1899-1989) fra Nordhalla. Neste brukere, se nedenfor.
2. Jon (1905-1986), ugift. Han ble boende på garden.
3. Ludvig (1909-1973), ugift. Han bodde også her.

Ole og Serina

Ole overtok garden i 1938, og han giftet seg med Serina i 1947. Omkring 1950 besto husdyrholdet av hest, 7 storfe, 6 sauer og gris. Husdyrholdet tok slutt etter at Ole døde.

Ole og Serina hadde ingen felles barn. Fra tidligere hadde Serina med Gustav N. Aas fra Lillebrekken sønnen:

Sverre Stuesjø (1923-1957), g.m. Olive Græsli f. 1922, se Strandli og Nordhalla.

Magnar

Det ble Sverres sønn Magnar Stuesjø som overtok Lien i 1976. Serina fortsatte å bo her til 1983, da hun flyttet på aldersheimen. Etter den tid har husa på gardstunet stått ubebodd. Magnar ble g.m. Ann Mari Lundemo f. 1953, fra Heimat. I 1978 bygde de nytt bolighus og i 1980 garasje på en parsell av Lien, beliggende ovenfor riksvegen. Tomta er ikke fradelt med eget b.nr. Magnar og Ann Mari ble senere skilt, og Ann M. bor nå på Granbakka, se denne. De fikk barna:

1. Siri f. 1976.
2. Brit f. 1978.
3. Sverre f. 1982.

Siri bor her, mens Brit og Sverre bor hos mora. Magnar arbeider som elektromontør ved det kommunale kraftverket.

Innmarka i Lien er nå på ca. 43 dekar, skogen ca. 25 dekar. Magnar arvet også en halvpart av eiendommen Nordhalla etter faren, og i Åsdalen har han dessuten kjøpt skogparsellen Løddøljåsen 175/3, med et areal på ca. 40 mål.

Fra Lien er fradelt: Søllisenget b.nr. 26 i 1933, Strandli b.nr. 51 i 1949, Bergsås b.nr. 53 i 1950, Liås b.nr. 54 i 1951, Bergtun b.nr. 57 i 1957, Nissebu b.nr. 106 i 1974 og Åsgrinda b.nr. 107 i 1974.

SØRÅS

g.nr. 173, b.nr. 15

Jon og Ane

En utmarksteig på 63 mål ble fradelt Ustgarden i 1934 til Jon Nilsen Aas (1886-1968), se Lillebrekken, g.m. Ane Berntsdtr. Kvello (1888-1977) fra Selbu. De var 4-menninger, da Anes oldefar var Bernt Berntsen (1795-1849) fra Rønningen 177/3 i Østby. Jon og Ane bodde først i vestenden av stua i Lillebrekken. Rydding av skog og oppdyrking av jord i Søråsen startet i 1936 og pågikk helt til slutten av 1950-åra. Fjøs ble bygd i 1937 og stuebygning i 1938, men de flyttet ikke hit før i 1940.

Det var Ingebrigt Langmyr og Helmer Kløften som satte opp fjøset, til en pris av 1.700 kr. Ole J. Høgli og Hermann Aas tømret opp stuebygninga for 500 kr. Jon og Ane fikk et lån på 2.000 kr i Småbruk- og bustadbanken, men dette var altså i snaueste laget til å dekke byggekostnadene. I tillegg måtte noe av byggematerialene kjøpes, selv om en del av tømmeret som trengtes ble hogd på egen grunn.

Før de fikk eget bruk hadde John vært mye borte på gruve- og anleggsarbeid, bl.a. ved Kjøli og på Nordlandsbanen. I slutten av 1930-åra kunne det vanke noe vegarbeid som bidro til å skaffe litt

kontantinntekter.

Besetninga i fjøset besto av hest, noen sauer og opptil 6 kyr.

John og Ane fikk barna:

1. Nils f. 1917, se nedenfor.
2. Bjarne f. 1918, g.m. Gerda Aas f. 1922, se Jehangarden.
3. Birger f. 1921, g.m. Maren Sollien f. 1927, se Ingstad.
4. Johan f. 1923, g.m. Ragnhild Lien f. 1915, se Bergsås.
5. Amanda f. 1927, g.m. Peder Tronsaune f. 1916, se Marikollen.
6. Sigrid f. 1931, g.m. John Aasberg f. 1926, se Fjellstad.

Nils

Nils overtok bruket i 1961. Mjølkeproduksjonen tok slutt i 1970, og Nils drev deretter sauehold med opptil 30 vinterfora dyr. Husdyrholdet tok slutt i 1987.

Dyrkamarka på bruket er på ca. 30 mål, udyrket areal utgjør ca. 33 mål. Garden har beiterett i Ås fellesbeite.

LILLEBREKKEN

g.nr. 174, b.nr. 42

Eiendommen ble utlagt som husmannsplass under Åsgård Østre på slutten av 1700-tallet, og er et av de eldste plassrom i Tydal.

Hans og Agnis

De første en finner i kirkebøkene med navn knyttet til Lillebrekken er Hans Olsen, g.m. Agnis Ingebrigstldr. Aas (1770-1806) fra Bønsgarden. Vi vet ikke sikkert hvor Hans kom fra. Mor til Hans het Anne Olsdr. Ved folketellinga i 1801 er Hans oppgitt å være 44 år, og Anne 57 år. Hvis dette stemmer, var hun altså bare 13 år gammel da hun fikk sønnen Hans. Det kan også ha vært denne Anne Olsdr. som var g.m. Hans Jonsen Aas (1730-1786), se Lunden.

Det er mulig at Hans og Agnis først hadde fått utlagt plassen Bakken under Bønsgarden, og at de bodde der ei tid før de flyttet hit. Da eldstesønnen Ole ble født i 1796, er barnefaren kalt Hans Olsen Østby, året etter har han etternavnet Aas, og ved de to siste barnefødsle er Lillebrekken brukt som etternavn.

Ved folketellinga i 1801 er Hans kalt husmann med jord og bergverksarbeider.

Hans og Agnis fikk barna:

1. Ole f. 1796.
2. Kirsti f. 1797.
3. Ingebrigt f. 1800.
4. Nils f. 1805.

Etter at Agnis døde i 1806, ble Hans g. 2. gang m. Ingeborg Pedersdr. Aas f. 1757. Hun var enke etter Johannes Olsen Aas i Fongtrøa. Det er ukjent hvor det ble av dem og barna fra deres tidligere ekteskap,

kanskje flyttet de fra bygda.

Anders og Marit

De nye brukerne i Litjbrekka overtok trolig bygselen mellom 1805 og 1810. Disse var bergverksarbeider Anders Jakobsen (1770-1840), trolig innflytter, g. 1. gang m. Marit Olsdtr. Aas (1762-1830), se Lunden. Det er ukjent hvor disse bodde før de kom hit, men ved barnefødslene hadde Anders etternavna Østby, Aas og Stormoen. Det siste navnet tyder på at Anders arbeidet ved gruvene rundt Roltdalen i 1805, og at familien bodde på Stormoen dette året.

Anders og Marit fikk barna:

1. Jakob (1797-1832), g.m. Marit Larsdtr. f. 1804, trolig innflytter. (Da de giftet seg i 1824 brukte hun etternavnet Aas.)

Deres barn:

- a. Anders f. 1825.
- b. Ole f. 1826. Han flyttet til Stjørdal i 1841.
- c. Lars f. 1829.
- d. Trolig hadde de også ei datter Marit f. 1831, som ble g. m. Andreas Larsen f. 1829, bosatt på plassrommet Setnanhaug II (Andreasplassen) i Lånke. De fikk 4 barn.
- e. Ole (1803-1819).
- f. Beret f. 1805. Flyttet til Strinda i 1834.

Anders og Magli

Anders giftet seg på nytt med enke Magli Jonsdtr. (1786-1861), opprinnelig fra Ramlo 35/1 i Haltdalen. Hun var kommet til Tydal som taus for broren Johan Jonsen, se Jehangarden. Før sitt første ekteskap hadde Magli ei datter:

Kari f. 1808. Vi kjenner ikke til at hun kom til Tydal.

Magli var g. 1. gang m. Peder Jonsen Leset f. 1749, fra Leset Nordre 57/1 i Haltdalen. Barn i dette ekteskapet:

Beret (1822-1881). Hun flyttet med mora til Tydal og ble her g.m. Bernt Olsen Østby (1816-1881) fra Rønningen 177/3. Se nedenfor. Felles barn av Anders og Magli:

Jakob (1832-1852).

Magli Jonsdtr. var helsesterk og storvokst, og fikk av den grunn tilnavnet Stor-Magli. Etter at hun ble enke første gang, ble hun sammen med dattera jaget bort fra husmannsplassen i Haltdalen av husbonden, som påsto at festeretten falt bort ved mannens død. Magli mente at festet på plassen måtte gjelde så lenge hun levde. Det ble rettsak, og Magli tapte. Men hun nektet å akseptere denne uretten. Hun hadde ikke råd til å anke saken, og fant til slutt ut at det måtte gå an å be kongen, Karl Johan, om hjelp.

Kongen oppholdt seg for det meste i Stockholm, men da Magli fikk høre at han skulle til Kristiania, la hun i veg til fots fra Haltdalen til hovedstaden. Hun fikk også komme inn på slottet, men til sin store skuffelse fikk hun ikke treffe kongen sjøl. Hun fikk imidlertid løfte om at han skulle se på saken hennes.

Magli dro heim igjen, men tida gikk uten at hun fikk noe svar. Etter et par år fikk Magli igjen høre at Karl Johan skulle til Kristiania, og nå gikk hun dit for andre gang. Der fikk hun høre at saken hennes ikke var

glemt, og at den skulle tas opp med det første. Nå gikk det ikke lang tid etter heimkomsten før det kom beskjed om at Magli med urette var blitt jaget fra husmannsplassen. Sorenskriveren som hadde dømt i saken fikk pålegg om å søke avskjed, og bonden fikk bot for unødig trette. Magli og dattera Beret tok plassen i bruk igjen, og levde der i flere år før de reiste til Tydal. Ved det andre besøket fikk Magli en mynt av kongen, og den ble lenge oppbevart i Litjbrekka.

Beret og Bernt

Maglis datter Beret og mannen Bernt Olsen ble neste brukere av plassen. Bernt drev også som skredder. De fikk ett barn:

Anne Marta (1860-1944), g.m. Nils Jonsen Aas (1860-1943) fra Søllisenget. Se nedenfor.

Bernt og Kjersti

Etter at Bernt var blitt enkemann i 1864, giftet han seg på nytt året etter med Kjersti Jonsdtr. (1827-1900). (I folketellinga i 1865 er det opplyst at hun kom fra Holtaalens Prestegjeld, i 1875 står det at hun kom fra «Lunke sogn», nedre Stjørdalens Prestegjeld. Folketellingene oppgir også at hun er født i 1827, mens fødselsdato ifølge kirkeboka er 28/8 1822.) Dette ekteskapet var barnløst.

I 1865 hadde plassen hest, 3 kyr og 4 sauer, og de sådde årlig 2 tønner poteter.

Anne Marta og Nils

Etter at Bernt døde i 1881, ble bygselen overtatt av Bernts datter fra første ekteskap, Anne Marta, og hennes mann Nils Jonsen Aas. Utenom bruket var Nils en del borte på gruvearbeid. I 1895 bygde de ny stuebygning, og nytt fjøs ble oppsatt i 1907. Stua ble påbygd i 1938. Sønnen Jon og familien bodde også i Litjbrekka før de flyttet til Søråsen.

Anne Marta og Nils fikk barna:

1. Berit Kristine (1884-1889).
2. Jon (1886-1968), g.m. Ane Berntsdr. Kvello (1888-1977) fra Selbu, se Sørås.
3. Bernt (1889-1969), 1. gang m. Hilda Løvdal (1890-1912) fra Ålen.

Barn i 1. ekteskap:

Hilmar Løvdal f. 1912, g. 1. gang m. Berit Reitan (1909-1950) fra Ålen. Hilmar ble g. 2. gang m. Inga Olsdtr. Stentrø f. 1912. De bor i Trondheim. Se mer om familien under Stentrø. Bernt ble g. 2. gang m. Fredrikke Nilsen (1891-1971) fra Herøy. De bosatte seg i Finneidfjord. Fredrikke hadde før ekteskapet sønnen: Arnold Aas f. 1912, g.m. Haldis Falmår fra Grong. De bor i Rognan.

Felles barn av Bernt og Fredrikke:

- a. Ruth (1916-1986), g.m. Herman Heinz (død 1987) fra Danmark. Bosatt i Danmark.
  - b. Kristine f. 1919, g. 1. gang m. etternavn Husdal. G. 2. gang m. Knut Hagen, senere skilt. Bosatt i Finneidfjord.
  - c. Agnes f. 1921, g.m. Olav Skjærli f. 1913, fra Soknedal. Bosatt i Finneidfjord.
  - d. Hjørdis f. 1923, g.m. Johan Johansen fra Namsos, nå enke. Bosatt i Ålesund.
4. Berit Kristine (1891-1930), g.m. Ole Olsen Bergehaug (1880-1961), se Bergehaug.
  5. Guri f. 1894, døde etter 10 uker.
  6. Gustav (1895-1980), g.m. Kjersti Olsdtr. Aasberg (1895-1986) fra Aasberg 171/35. Neste brukere, se nedenfor.

7. Ole (1897-1984), g.m. Inga Ivarda Græsli f. 1908, fra Brobakk, se Granly 174/54.

8. Anna (1900-1991), ugift. Se Boseth 173/23.

Gustav og Kjersti

Gustav hadde i perioder vært borte på gruve- og anleggsarbeid, før han giftet seg med Kjersti i 1942. Etter at hans foreldre døde, bygget de plassen en kort periode før de fikk kjøpe plassen til sjøleie i 1945.

Omkring 1950 besto husdyrholdet av hest, gris, 3 storfe, 3 sauer og 4 geiter. Husdyrholdet tok slutt på 1960-tallet.

Gustav og Kjersti hadde ingen felles barn. Før ekteskapet hadde Gustav med Serina Ingebrigtsdtr. Stuesjø (1899-1989), se Nordhalla og Lien 172/6, en sønn: Sverre Stuesjø (1923-1957), g.m. Olive Græsli f. 1922, se Strandli.

Gustav og Kjersti bodde på aldersheimen de siste åra de levde, og etter dem har det ikke bodd folk i Litjbrekka. I 1974 ble eiendommen solgt til Gustavs brorsønn Johan Aas, se Bergsås.

Dyrkamarka er på ca. 34 dekar, og til bruket hører en utmarksteig på omkring 100 dekar nordvest for garden. Bruket har rett til havning i Ås fellesbeite.

Fra Lillebrekken er fradelt boligtomta Litjbrekkgjerdet b.nr. 109 i 1986.

ÅSLIEN

g.nr. 171, b. nr. 2

Åslien ble utlagt som plassrom under Berget, trolig omkring 1810. Det opprinnelige tunet lå noe lenger øst enn det nåværende, nærmere bekken.

Peder og Guri

De første som slo seg ned her, var Peder Andersen Aas f. 1769, se Ustgarden og Per-Hansagarden, g.m. Guri Taraldsdtr. Østby. Det ser ikke ut til at hun var født i Tydal, og hun er ikke nevnt i folketellinga i 1801. Farsnavnet Tarald kan tyde på at hun kom fra Haltdalen, der dette navnet var vanlig. Kanskje var hun i slekt med noen av haltdalingene som slo seg ned i Berget, etter som Åslien ble utlagt derfra. Etternavnet Østby behøver ikke å bety at hun var av Østbyslekt, for før i tida var det vanlig at folk skiftet etternavn, alt etter stedet de bodde på. Kanskje var hun tjenestejente på en av Østby-gardene før hun giftet seg.

Peder og Guri hadde barna:

1. Anders (1804-1828). Han druknet i Kistafossen, se mer om dette under Brekken.
2. Ingeborg (1807-1809).
3. Tarald f. 1811.
4. Peder (1816-1818).
5. Peder f. 1820.
6. Anne Dordi 1823.
7. Ole f. 1826.

Familien bodde fremdeles i Åslien i 1825, men dødsfall for de gjenlevende familiemedlemmene er ikke notert i kirkebøkene, så de flyttet trolig fra bygda.

Tomas og Gidsken

Neste brukere ble Tomas Jonsen Aas (1805-1881) fra Ol-Olsgarden, g.m. Gidsken Ellevsdtr. Østby (1800-1873), se Lunden og Sjursgarden. Tomas hadde gått i lære som messingsmed på Stjørdal. Han fortsatte med dette handverket i Åslien, og laget bl.a. knapper, bismær-veker og bjøller av ulike slag.

Mens han oppholdt seg på Stjørdal, skal Tomas ha fått et barn med ei kvinne derfra, og det lever fortsatt etterkommere etter Tomas der.

Tomas og Gidsken flyttet trolig til Åslien omkring 1830, etter som det ble oppsatt ny stuebygning dette året.

I 1862 kjøpte Tomas og Gidsken Åslien til sjøleie. Ved folketellinga 3 år senere er det oppgitt at de hadde hest, 5 kyr, 3 sauer og 3 geiter. De sådde 1/4 tønne bygg og 3 tønner poteter. Det dyrkede arealet var på 7 mål, samt natureng på 9 mål. Dette ga årlig omkring 12 høyllass, og i tillegg hentet de 11 lass høy fra ulike markaslåtter.

Tomas og Gidsken fikk barna:

1. Jon (1831-1898), g.m. Lisbet Jensdtr. Aas (1835-1926) fra Jenshaugen. De overtok garden, se nedenfor.
2. Ingeborg (1832-1925), g.m. enkemann Lars Larsen Langmyr (1830-1908), se Langmyr.
3. Ellev (1835-1895), g.m. Guri Ingebrigtsdtr. Aas (1839-1890) fra Bøns garden. Ellev skal ha hatt tilhold i Åsdalen en periode, derav navnet Ellefrommet. Ellev og Guri ble husmannsfolk på Hilmo Nordre (Nergarden) omkring 1870, se denne.
4. Ragnhild f. 1838, g.m. Ole Pedersen Aas f. 1834, fra Berget 171/3. De var husmannsfolk på Bergrommet, senere reiste de til Amerika. Se mer om familien under Bergrommet.
5. Ole (1842-1868).

Tomas og Mette

Tomas ble enkemann i 1873, og i en alder av nesten 70 år giftet han seg på nytt med Mette Dorte Pedersdtr. Nordaune f. 1837, fra Nordaune 27/2 (Trøa) i Haltdalen. De fikk dattera:

Gidsken f. 1875. Hun vokste opp hos Ole og Beret Aune i Olagarden. Senere utvandret hun til Amerika.

Mette ble senere gift to ganger, først i Stjørdal og senere på Støren.

Jon og Lisbet

De overtok garden etter Tomas og Mette. Omkring 1880 fikk de bygd nytt fjøs på bruket. Før ekteskapet med Jon hadde Lisbet ei datter:

Ingeborg f. 1863. (Far: Jens Larsen Østby f. 1835, fra Sjursgarden Vestre.) Ingeborg ble g.m. Rasmus Møller (ukjent fødested), og de utvandret til Amerika i 1889. De hadde da barna

- a. Kristoffer f. 1883.
- b. Jon f. 1886.

I Amerika fikk de 4 barn til. Familien bodde i Lyons Township, Minnehaha County i Minnesota.

Jon hadde også et barn før ekteskapet (mor: Beret Severinsdtr. (1825-1885) fra Bakken i Flora, Selbu):

Severin (1855-1938), ugift. Han var dreng på Uglan i Selbu. Felles barn av Jon og Lisbet:

1. Gidsken (1867-1869).
2. Ole (1871-1952), g.m. Marit Grimsdtr. Tomassen (1887-1976). Hennes foreldre var Grim Tomassen (1856-1905), fra Marstad 82/1 i Selbu, g.m. Lisbet Ingebrigtsdtr. Kirkvold (1859-1936), se Rønningen 177/3. Se nedenfor.

Ved ei folketelling i 1891 er det nevnt at Jons onkel, Ole Jonsen («Jonsinn») og kona Beret (se Ol-Olsgarden) bodde her som kårfolk.

Etter at Jon døde i 1898 satt enka Lisbet med bruket ei tid, med hjelp av sønnen Ole til å drive garden. I 1907 ble setereiendommen Ånøyen 175/4 kjøpt fra Jenshaugen.

Ole og Marit

De tok over garden etter Lisbet. Før ekteskapet med Ole hadde Marit hatt huspost i Trondheim, og hun fikk der ei datter (far: Dyre Halse):

Evelyn Gladys Irene f. 1915, g.m. Olav Aasberg f. 1921, se Aasberg. Evelyn fikk før hun ble gift med Olav ei datter som vokste opp i Åslien:

Rigmor Irene f. 1943, se Brekken II og Utsikten 181/104. Felles barn av Ole og Marit:

1. Gerd f. 1920, ugift. Hun tok over garden, se nedenfor.
2. Lilly f. 1923, g.m. Kurt Ingvar Persson 1923, fra Sverige. De har vært bosatt ulike steder i Sverige og bor nå i Avestad. Deres barn:
  - a. Jan Åke (1945-1990), g.m. Lena Rundquist, bosatt i Stockholm.
  - b. Kjell Ingemar 1947, skilt.

Omkring 1950 hadde Åslien ei besetning på 6 storfe, noen sauer og hest. Marit fortsatte som bruker etter at hun ble enke i 1952, men husdyrholdet tok slutt i 1954.

Gerd

Dattera Gerd var utdannet sykepleier og arbeidet lenge i Levanger. Hun flyttet tilbake til Tydal og arbeidet her som helsesøster. I 1968 tok hun over garden etter mora. Det gamle fjøset ble revet omkring 1970 og stuebygninga noe senere, etter at den ble brannskadet. Et påbygg til sistnevnte ble gjenoppført som uthus. I 1972 bygde Gerd nytt bolighus på tunet. Et stabbur på garden er oppført i 1921.

Odd Roger og Eli

I 1991 ble Åslien overtatt av Rigmor Irenes eldste sønn, Odd Roger Eggen f. 1962, se Brekken II. Odd Roger er s.b.m. Eli Holden f. 1961, fra Fjellheim 173/29. Odd Roger er sjølstendig næringsdrivende som snekker. Eli er utdannet legesekretær og ansatt som omsorgsmedarbeider i Tydal kommune.

Før samboerskapet fikk Eli sønnen:

Ottar Holden Andersen f. 1986.

Felles barn:

1. Emil f. 1990.
2. Maria f. 1994.

Familien er leieboere på Østli 177/24, men planlegger å flytte til Åslien i 1994. Husa her står for øyeblikket ubebodd, etter at Gerd flyttet til aldersheimen.

Av arealet i Åslien er ca. 12 mål dyrket, ca. 73 mål produktiv skog og ca. 25 mål uproduktiv mark. Av setereiendommen i Ånøya gjenstår nå ca. 1700 dekar, etter at deler av denne ble satt under vann i 1970. Seterhusa ble flyttet før Nesjøen ble oppdemt. Bruket har beiterett i Ås fellesbeite, samt fiskerett i Nesjøen.

Fra Åslien er fradelt boligtomtene Granlien 171/42 i 1957, og Marikollen 171/43 i 1962.

BERGEHAUG

g.nr. 171, b.nr. 12

Den opprinnelige Bergehaug ble utlagt som plassrom under Berget (Vestre) i 1835 til Ingebrigt Ellingsen (Aas). Han var bror av Bersvend Ellingsen, som da hadde bygselen i Berget (Vestre). Denne slekta var innflyttere fra Haltdalen. Det opprinnelige tunet på Bergehaug lå et stykke øst for det nåværende, nærmere Åsberg.

Ingebrigt og Ingeborg

Ingebrigt Ellingsen Aas (ca. 1778-1870) var g.m. Ingeborg Ingebrigtsdtr. Græsli (1791-1866) fra Uststuggu (Jo-Nilsgarden). I 1865 hadde de 2 kyr og sådde 1/2 tønne poteter. Ingebrigt drev også som snekker. Deres barn:

1. Elling f. 1814, g.m. Anne Jørgensdtr. (f. ca. 1844) fra Nyhus 40/1 (Smålihaugen) i Ålen. De overtok Berget (Vestre) og drev denne i kort tid, før de måtte selge garden. De flyttet da til Trondheim. Deres barn, født i Tydal:
  - a. Ingebrigt f. 1844, trolig død før 1849.
  - b. Ingebrigt f. 1849.
  - c. Jon f. 1851.
2. Berit (1817-1894), g.m. Klaus Olsen Østby (1829-1909) fra Rønningen 177/3. De slo seg til på nytt tun, se nedenfor.
3. Ingebrigt f. 1820. Han er notert utflyttet til Trondheim både i 1842 og i 1850.

Berit og Klaus

I 1864 fikk de bygslet et plassrom like vest for den opprinnelige Bergehaug og satte seg opp hus der. Denne nye plassen er kalt Lian Mellem ved folketellinga i 1865, og de hadde ennå ikke rukket å skaffe seg husdyr. Klaus livnærte seg da som skomaker. Etter at Berits far døde i 1870, ble den opprinnelige Bergehaug-plassen stående ubebodd, og den nye plassen kom til å overta dette navnet. Det er også trolig at Berit og Klaus flyttet noen av husa til det nye tunet. Østre del av den nåværende stua på Bergehaug skal opprinnelig ha blitt oppført i 1715, og må derfor ha blitt flyttet flere ganger.

I festekontrakten som Klaus Olsen skrev med Peder Taraldsen Aas i Berget, het det bl.a. at Klaus og Berit fikk bygsle plassen i sin levetid mot en årlig avgift på 2 speciedaler. Ved deres død skulle plassen «hjemfalde» til Berget. Ellers fulgte de vanlige vilkårene om plikt til å ta vare på husa og rydde mer jord, samt rett til havning og til å ta gjerdeved og «Brændved af Nedfald» i gårdeierens skog. «Forresten forbydes han paa det alvorligste at hugge noget i Skoven eller hverken selv eller ved andre lade løbe eller afbarke Træer, af hvad Navn nævnes kan uden Jorddrottens Tilladelse.» Videre fulgte 1 dags plikt til

vegarbeid hvert år, samt «naar han ikke behøver at være hjemme, at arbeide til Gaardens opsidder og nyder derfor Betaling efter den i Bygden almindelige Pris for Dagleiere.»

Klaus og Berit fikk bare ett barn:

Agnes (1851-1935). Hun fikk 4 barn:

- a. Klaus (1873-1953), g.m. Maren Trondsdr. Sollien (1874-1960), se Sollien. (Far til Klaus var Johan Jonsen Kåsen (1850-1874), se Kåsen). Med Ole Berntsen Aas (1855-1885) fra Storekra, fikk Agnes 3 barn til:
- b. Ingebrigt (1878-1937), g.m. Magli Pedersdr. Hilmo f. 1880, fra Haugen 164/11 i Hilmo. De utvandret til USA i 1905 og slo seg etter hvert ned i Minot. Deres barn:
  1. Petra, gift Foss, bosatt i Fargo, N. Dakota.
  2. Ole, bosatt i Anaconda, Montana.
  3. Ingmar, bosatt i Minot.
  4. Clara, g.m. Charles J. Erber, bosatt i Seattle.
  5. Erling, bosatt i Denver, Colorado.
- c. Ole (1880-1961), g.m. Berit Kristine Nisdtr. Aas (1891-1930) fra Lillebrekken. De tok over bruket, se nedenfor.
- d. Beret Eline (1886-1932), g.m. Ingebrigt Megård (1884-1959) fra Ålen. De bodde i Ålen til 1914, da de bosatte seg på Løvås i Haltdalen. Før ekteskapet hadde Beret Eline med Bersvend Larsen Vollan (f. 1892, fra Ålen) dattera:
  1. Elfrida 1910, ugift. Bosatt i Haltdalen.
Barn i ekteskapet med Ingebrigt:
  2. Lars f. 1913, ugift. Bosatt i Haltdalen.
  3. Olaf f. 1915, g.m. Elisabeth Midtaune f. 1917, bosatt i Haltdalen.
  4. Håkon 1917, utvandret til Australia i 1952.
  5. Konrad 1919, g.m. Gerd Vongraven f. 1929, fra Ålen. Bosatt i Haltdalen.
  6. Adolf (1921-1969), ugift. Han reiste omkring på anleggsarbeid, og sist bosatt i Oslo.
  7. Kristine f. 1923, g.m. Hans Bollingmo (1921-1991), bosatt i Haltdalen.
  8. Martin f. 1924, ugift. Bosatt i Haltdalen.
  9. Hilda Ingeborg Margrete f. 1925, g.m. Erik Vestman (1913-1982) fra Sverige. Bosatt i Burträsk i Sverige.

Ole og Berit Kristine

Etter at Ole Olsens bestefar Klaus Olsen døde i 1909, fikk Ole og Berit Kristine kjøpe Bergehaug til sjøleie, og garden ble fradelt Berget i 1910. I 1913 fikk de også kjøpt utmarksteigen Berghauglien, g.nr. 172, b.nr. 12. I deres tid ble det bygd nytt fjøs i 1930, og stua ble påbygd i 1936. Etter at Ole ble enkemann, fortsatte han gardsdrifta med hjelp av barna. Omkring 1950 hadde garden hest, 2 kyr og 3 sauer. I ei smie ved garden syslet Ole i tillegg med diverse smedarbeid.

Ole og Berit Kristine fikk barna:

1. Kristian (1913-1989), g.m. Sina Karoline Brendås (1911-1992). De tok over garden, se nedenfor.
2. Nils (1915-1933).
3. Ingebrigt f. 1917, se Bergli.
4. Amanda f. 1919, g.m. Jon Lian (1913-1988), bosatt i Aunegrenda i Haltdalen. (Amanda bor nå på

aldersheimen i Tydal). Deres barn:

- a. May Gerd Birgitta f. 1944, g.m. Lars Engan fra Ålen, bosatt i Trondheim.
  - b. Aud Judith f. 1945, g.m. Steinar Volden fra Ålen, bosatt i Ålen.
  - c. Eva f. 1950, g.m. Jan Arne Wigen, bosatt i Trondheim.
  - d. Mary f. 1952, g.m. Tore Rødsand, bosatt i Trondheim.
  - e. Grethe f. 1955, g.m. Sindre Olsen fra Ålesund, bosatt i Melhus.
5. Agnes f. 1925, s.b.m. Peder Brennås f. 1923, fra Haltdalen. Bosatt i Aunegrenda i Haltdalen. Deres barn:
Ann Kristin f. 1959, g.m. Tore Morten Voll, bosatt på Kvål.
6. Olga Bergitte (1927-1930).

Kristian og Sina

De tok over garden etter Ole. Kristian drev leiekjøring med egen lastebil i tillegg til gardsdrifta. Han og Sina fikk barna:

1. Olav Sverre f. 1943, g.m. Else Otelie Løfshus f. 1944, fra Løkken. Se Knausen.
2. Karen Berit f. 1948, s.b.m. Per Dagfinn Presthus, bosatt på Berkåk. Deres barn:
Bjørn Ketil f. 1989.

Sina bodde sine siste år på aldersheimen, og husa på Bergehaug ble nå stående ubebodd ei tid. I 1993 flyttet Olav Sverres datter Siv Anne Bergehaug f. 1973 hit. Hun er s.b.m. Tor Egil Aas f. 1972, fra Aasvang 175/29. Tor Egil arbeider som sjåfør for maskinfirmaet Aas Transport, Siv Anne er for tida under utdanning.

Innmarka «nedmed Klasøm» (dvs. på Bergehaug) er i dag på ca. 20 mål samt en udyrket teig på ca. 6 mål. Garden har beiterett i området til Ås fellesbeite. Bruket har ikke hatt egen seter.

Fra Bergehaug er fradelt boligtomta Knausen 171/47 i 1968, og fra Berghauglien tomta Bergli 172/101 i 1973.

AASBERG

g.nr. 171, b.nr. 35 og 36

Aasberg ble utlagt som plassrom under Berget (Vestre), trolig omkring 1860.

Det var ei av døtrene der, Kjersti Pedersdtr. Aas (1829-1912) som først slo seg ned her, sammen med mannen Ingebrigt Olsen (1827-1885), se Sakrismo.

Kjersti og Ingebrigt

I ungdommen hadde Ingebrigt vært dreng i Halvorsgarden. Der hadde de også en gutt som hette Ingebrigt, og for å skille dem, ble den førstnevnte kalt «Dreng- Imbrekt», mens den andre ble kalt «Litj- Imbrekt».

I 1865 hadde Ingebrigt Olsen og Kjersti fått seg opp hus, og buskapen besto nå av 3 kyr, 3 sauer og 2 geiter. Utsæden var 1/8 tønne bygg og 2 tønner poteter. Ingebrigt skal ha vært en særdeles dyktig mekaniker, som kunne reparere alt fra gevær til lommeur.

Kjersti og Ingebrigt fikk barna:

1. Ole (1852-1929), g.m. Magli Larsdtr. Østby (1859-1946) fra Bersvendsgarden, se nedenfor.

2. Peder f. 1855, trolig død samme år.

Ole og Magli

Da Ingebrigt døde i 1885, fikk Ole og Magli festeseddel på plassen fra Oles onkel i Berget, Tarald Pedersen, mot at de svarte kår til Oles mor Kjersti. Forøvrig skulle de betale ei éngangs bygselavgift på 100 kroner og ei årlig avgift på 2 kroner. Plassen hadde adgang til hovedbrukets skog for nødvendig trevirke til husreparasjoner, gjerder og brensel. De hadde rett til havning og setring i lag med Berget, og husmannen skulle dele på oppføring og vedlikehold av seterhus, men måtte skaffe egne husdyrrom. I utmarka kunne de ta 5 lassemner slått ved Nyvollen, ett ved Mosjøen og ett ved Hersesundet. Av pliktarbeid måtte Ole årlig utføre 2 dagers vegarbeid og én dags snøplogkjøring.

Ole skaffet seg allsidige kunnskaper ved å lese på egen hand, og fikk etter hvert mange tillitsverv. Han var også bygdas første landpostbud på strekninga Ås-Stugudal, en distanse på 24 km én veg. Dette arbeidet ble lønnet med 4 kroner pr. «vending». Ole hadde også musikalske evner, og han var den første i bygda som fikk tak i et durspill. Tidligere hadde fela vært det dominerende instrumentet i Tydal.

I 1890 fikk Ole og Magli bygd nytt fjøs og stabbur på plassen. Ole og Magli hadde barna:

1. Ingebrigt (1882-1909).
2. Lars (1884-1946), g.m. Marit Johansdtr. Kvåle (1888-1933) fra Orkdal. Lars var bl . bestyrer av Ås handelsforening fra 1912 til 1917, senere flyttet familien til Trondheim. Deres barn:
  - a. Margit f. 1908, g.m. Karl Håkon Myrås (1906-1985) fra Mo i Rana. Bosatt på Løkken.
  - b. John (1909-1978), ugift. Bosatt i Oslo.
  - c. Randi f. 1911, g.m. Otto Halvorsen (1912-1976) fra Kristiansund N. Bosatt i Trondheim.
  - d. Jenny f. 1913, g.m. Aleksander Frazer (1905-1981) fra Kristiansand S. Bosatt i Oslo.
  - e. Olav (1916-1974) ugift. Bosatt i Oslo.
  - f. Ingjald (1917-1933)
  - g. Sigurd (1923-1985), g.m. Ingeborg Sandvik fra Hurdal. Bosatt i Lysaker.
  - h. Per f. 1927, ugift. Bosatt i Oslo.
3. Peder (1886-1889).
4. Peder (1889-1975), g.m. Karen Pedersdtr. Svelmo (1888-1972) fra Svelmo Midtre. Se nedenfor.
5. Ole (1892-1949), g.m. Marit Olsdtr. Dahlen (1888-1931) fra Skaun. Neste bruker, se nedenfor.
6. Kjersti (1895-1986), g.m. Gustav Nilsen Aas (1895-1980), se Lillebrekken.
7. Iver (1898-1961), g.m. Borghild Knutsen fra Trondheim. Bosatt i Trondheim fra 1955. Barnløst ekteskap.
8. Olga Marie (1904-1922).
9. Olaf (1908-1964), g.m. Marie Einarsdtr. Aas f. 1918, fra Ustgarden. Se Livang.

Ole og Marit

Sønnen Ole f. 1892 og kona Marit fortsatte som brukere i Åsberget på Maglis bygsel, etter at hun var blitt enke i 1929. Ole ble enkemann allerede i 1931, og fortsatte gardsdrifta ved hjelp av mora og søskena. I 1938 ble det bygd ny stuebygning på garden.

Da Magli døde i 1946, sto Ole for bygselen alene til han selv døde i 1949. Ole hadde da hatt skrantende helse ei tid, etter en skade han hadde fått under gruvearbeid på Kjøli. Denne skaden hadde forverret seg da han satt i tysk fangenskap under 2. verdenskrig. Utenom bruket hadde Ole liksom faren arbeid som

forretningsfører i den lokale trygdekassen.

Peder og Karen

Da Ole døde i 1949, ble Aasberg overtatt av Peder f. 1889 og kona Karen. De fikk nå kjøpe garden til sjøleie. Hovedbruket Berget var blitt delt først på 1900-tallet, og Åsbergets b.nr. 35 ble nå fradelt Berget 171/1 (Rønningen), mens b.nr. 36 ble fradelt Berget Vestre. På dette tidspunktet fødte Åsberget omkring 6 storfe samt noen sauer og geiter. Peder overtok forretningsførselen for trygdekassen etter Ole.

Før ekteskapet med Peder hadde Karen med Bardo Pedersen Heggset (1892-1927) fra Flora i Selbu sønnen:

Peder Svelmo (1913-1992), g.m. Dagny Bech (1901-1987), bosatt i Trondheim.

Felles barn av Peder og Karen:

1. Marianne f. 1916, g.m. Mareno Kongshaug f. 1924, fra Averøy. Bosatt i Trondheim. De har sønnen: Einar f. 1953, g.m. Kari Johnsen f. 1949, fra Trondheim. Bosatt i Trondheim.
2. Ingebjørg f. 1919, g.m. Alf Aksnes f. 1918, fra Stod. De bor i Steinkjer og har barna:
  - a. Jarle f. 1944, skilt. Bosatt i Stavanger.
  - b. Knut f. 1946, skilt. Bosatt i Trondheim.
  - c. Bjørg f. 1949, g.m. Kjell Idar Braathen f. 1955, fra Bø i Telemark. Bosatt i Steinkjer.
3. Olav f. 1921, g.m. Evelyn Gladys Irene Åslien 1915, fra Åslien. De har overtatt garden, se nedenfor.
4. Peder Konrad (1924-1991), g.m. Ova Natalie Fjerstad f. 1926, fra Stod. Bosatt i Malm. Deres barn:
  - a. Jorid Synnøve f. 1950, g.m. Rolf Tverås f. 1942, fra Malm. Bosatt i Malm.
  - b. Liv Irene f. 1952, g.m. Jan Brunnes f. 1952, fra Steinkjer. Bosatt i Steinkjer.
  - c. Per Odd f. 1954, g.m. Toril Kvamseng f. 1957, fra Malm. Bosatt i Malm.
  - d. John Egil f. 1970.
5. John f. 1926, m. Sigrid Aas f. 1931, fra Sørås, se Fjellstad.
6. Olga f. 1931, g.m. Leif Aas f. 1928, fra Stjørdal. De bor på Stjørdal og har dattera:

Ann Kristin f. 1965, g.m. Eirik Eriksen f. 1962, fra Ranheim. Bosatt på Stjørdal.

Olav og Evelyn

Olav f. 1921 og kona Evelyn overtok Aasberg i 1964 og flyttet nå hit, etter at de hadde bodd på Granlien 171/42 ei tid. Besetninga på garden var da frasolgt. Olav har hatt arbeid ved ulike kraftanlegg. Han var ansatt ved TEV da han ble pensjonert.

Før ekteskapet hadde Evelyn ei datter:

Rigmor Irene f. 1943, som vokste opp i Åslien. Hun var tidligere g.m. Ola Eggen f. 1933, se Brekken. Irene er nå s.b.m. Bernhard Græsli i 1928, se Utsikten 181/104.

Arealet i Aasberg er på omlag 24 dekar, alt dyrket. Bruket hadde tidligere seterrett i lag med Berget 171/1 på Finnøyvollen, men denne retten falt bort da Aasberg ble sjøleierbruk i 1949. Garden har beiterett i området til Ås fellesbeite. Innmarka har vært bortleid siden det ble slutt på husdyrholdet.

*Fra området vest for Åsgrinda. Nedenfor riksvegen ses fra venstre Åslien, Bergehaug og Aasberg.
(1963)*

ÅSGRINDA OG LIASTRANDA

Navnet Åsgrinda skriver seg fra den tidligere grinda på gammelvegen nedenfor eiendommen Lilletun, og er blitt brukt om området i nærheten av grinda. I 1974 kjøpte kommunen en teig av Lien nedenfor gammelvegen et stykke vest for grindstedet. Denne teigen ble kalt Aasgrinda og gitt b.nr. 107. I 1976 ble det fra dette b.nr. utskilt tre tomter, med b.nr. 115, 116 og 117.

Senere ble et ubebygde område ovenfor gammelveien tilhørende Ustgarden regulert til boligformål, og etter 1978 ble det bygd flere nye boliger her. Det gjenstår fortsatt to ledige tomter.

Det som nå kalles Åsgrinda boligfelt, kan sies å omfatte både eldre og nyere boliger på begge sider av gammelvegen vest for den gamle Åsgrinda.

Eldre tydalinger brukte ofte navnet Liastranda eller Stranda på området mellom Åsgrinda og Lian-gardene. De som bodde her ble derfor kalt «strandinger». Eiendomsnavnet Strandli kommer av dette.

Når folk i området skulle en tur østover mot sentrum, sa de at de skulle «usti gardæn», «ustevi» eller «usjinøm». Gikk ferden motsatt vei, skulle de «fremmi gardæn», «fremmevi» eller «fremminøm».

MARIKOLLEN

g.nr. 171, b.nr. 43

Tomta ble fradelt Åslien i 1962, mens bolighus og garasje ble oppført i 1966. Eiere er Peder Tronsaune f. 1916, fra Haltdalen (se også Kløften Vestre), g.m. Amanda Aas f. 1927, se Sørås. Peder var el-verksjef ved Tydal kommunale kraftverk fra 1949 til 1986. Amanda arbeider som renholder ved Tydal helsehus. De bodde først i Bønstrøa og senere i kommunal leilighet i Herredshuset før de flyttet til Marikollen. Peder er tildelt kongens fortjenestemedalje.

De har barna:

1. Ann Irene f. 1966, g.m. Dag Slungård f. 1962, se Nissebu. Familien flyttet til Frosta i 1992, da Dag ble tilsatt som turistsjef der. Deres barn:
  - a. Halvard f. 1986, døde ett døgn etter fødselen.

- b. Daniel f. 1987.
  - c. Staale f. 1989.
2. Lillian f. 1967. Hun arbeider for tida som prosjektsekretær ved Micro Design AS i Selbu.

GRANLIEN

g.nr. 171, b.nr. 42

Tomta ble fradelt Åslien i 1957 til ingeniør Jørgen Kåsa, som kom til Tydal i forbindelse med Nea-utbygginga. Han satte opp bolighus og bodde her til han flyttet fra bygda med familien i 1962. Deretter hadde huset flere leieboere. Nils og Kari Slungård bodde her fra 1967 og kjøpte eiendommen i 1969. De flyttet til Nissebu i 1975.

Tydal kommune kjøpte eiendommen i 1976, og den har senere vært utleid til flere leietakere. Nåværende beboer er Bjørn Arve Hjertmoen f. 1958, se Grantun 173/26. Han er fagarbeider ved teknisk etat i kommunen.

NISSEBU

g.nr. 172, b.nr. 106

Eiendommen ble fradelt Lien i 1974, bolighus oppsatt i 1975 og uthus i 1977. Eiere er Nils Slungård f. 1931, fra Meråker, g.m. Kari Østby f. 1946, se Bersvendsgarden. Før familien flyttet hit, bodde de på Granlien fra 1967 til 1975. De kjøpte Granlien i 1969 og solgte eiendommen til kommunen i 1975.

Nils kom til Tydal som formannskapssekretær/sosialsjef i 1967, og han har arbeidet som kontorsjef/rådmann og senere næringsjef i kommunen. I 1992 tok han ei stilling i Meråker, der han arbeider med næringsutvikling. Nils har forøvrig hatt mange tillitsverv, bl.a. innen politikk, idrett og annen organisasjonsvirksomhet. Kari er lærer ved skolen i Tydal.

De har barna:

1. Inger Heidi f. 1970
2. Jon Håkon f. 1975

Fra et tidligere ekteskap har Nils barna:

1. Toril f. 1951, g.m. Torbjørn Ringen f. 1947, fra Meråker. De bor i Meråker og har barna:
  - a. Terje f. 1970
  - b. Trond f. 1971
  - c. Tomas f. 1976
2. Dag f. 1962, g.m. Ann Irene Tronsaune f. 1966, se Marikollen. Deres barn:
  - a. Halvard f. 1986, døde etter ett døgn
  - b. Daniel f. 1987
  - c. Staale f. 1989

Familien flyttet til Frosta i 1992, der Dag ble ansatt som reiselivssjef.

BERGTUN

g.nr. 172, b.n 57

Tomta ble fradelt Lien i 1957 til Klaus Sollien (1926-1988), se Sollien, g.m. Åse Wilhelmina Unsgård (1934-1969), se Kirkhus. De satte opp bolighus og uthus i 1962. Klaus var fagarbeider ved TEV Neaverkene og Åse arbeidet som jordmor. De fikk dattera:

Grete f. 1955, g.m. Ole Valli f. 1952, fra Selbu. Der driver de gard, og Grete arbeider som hjelpepleier ved Selbu sykehjem. Ole har også aner i Tydal, se Vardhusbakken. Deres barn:

- a. Jo Kjetil f. 1975.
- b. Gry Åse Wilhelmina 1977.
- c. Tonhild f. 1980.
- d. Karine 1985.
- e. Thale f. 1985 (tvilling).

Grete og Ole tok over eiendommen i 1988, og huset har i perioder vært utleid. Nåværende leieboer er Idar Oliver (Putte) Aspen f. 1955, se Stenbakken. Han var tidligere g.m. Dagmar Myraune fra Frosta. Deres barn, nå bosatt hos faren:

1. Leif Gunnar f. 1982.
2. Dina Margrethe f. 1984.

Idar Oliver har bl .a. arbeidet ved muséet og bygdetunet på Brekken.

LIÅS

g.nr. 172, b.nr. 54

Eiendommen ble utskilt fra Lien i 1951 til Hilmar Paul Østby (1918-1968), se Aspås, g.m. Julie Evjemo f. 1925, fra Uthuslia 126/5 og 7 i Selbu. De satte opp bolighus i 1951 og ei større uthusbygning i 1959. Hilmar drev eget snekkerverksted, og Julie har bl.a. drevet kantina i Herredshuset. Hilmar ble valgt til ordfører i Tydal i 1968.

Deres barn:

1. Ivar f. 1952, g.m. Aud Mari Aas f. 1960, fra Selbu, se Stentoppen.
2. Peggy 1967. Hun bor i Trondheim og arbeider ved E C Dahls Bryggeri.

BERGSÅS

g.nr 172, b.nr. 53

Tomta ble fradelt Lien i 1950. Bolighus ble oppsatt i 1950 og uthus i 1960. Eiere er Johan Aas f. 1923, se Sørås, g.m. Ragnhild Lien f. 1915, se Kirkvoldsmoen. Ragnhild overtok Kirkvoldsmoen i 1974, Johan kjøpte Lillebrekken av sin onkel Gustav N. Aas samme år. Johan har vært anleggsarbeider og var ansatt ved TEV da han ble pensjonert. Ragnhild har bl.a. arbeidet som butikkespeditør og bibliotekar. De har sønnen:

Reinert f. 1951, se Nytun.

STRANDLI

g.nr 172, b.nr. 51 og 64

Tomta ble fradelt Lien i 1949 til Sverre Stuesjø (1923-1957), se Nordhalla, g.m. Olive Johanne Græsli f. 1922, se Brobakk. De bygde bolighus og uthus i 1951. Sverre var anleggsarbeider og omkom under tunnelarbeid ved Kistafossen. Han og Olive fikk sønnen:

Magnar f. 1952, se Lien.

I 1959 ble Olive g. 2.gang m. John Welve (1921-1987) fra Selbu, se også Helgetun. John kom til Tydal som butikkespeditør og ble senere ansatt ved Tydal trygdekontor. I 1961 kjøpte de en tilleggsparsell fra Søllisenget (g.nr. 172), og denne ble gitt b.nr. 64.

Olive og John fikk sønnen: Torgeir f. 1960, s.b.m. Mona E. Eggen f. 1963, se Brekken II. De bodde en periode på eiendommen Dagali, men flyttet til Trondheim i 1992. Mona er ansatt ved NRK, mens Torgeir arbeider som maskinfører. De har dattera: Ina f. 1991.

KNAUSEN

g.nr. 171, b.nr 47

Tomta ble fradelt Bergehaug i 1968 til Olav Sverre Bergehaug f. 1943, se Bergehaug, g.m. Else Otelie Løfshus f. 1944, fra Løkken. Bolighuset ble oppført i 1969. Olav S. er lastebileier og Else er nå ansatt som renholder ved Tydal kommune. De har barna:

1. Klaus Egil f. 1966. Han er sjåfør for sin far.
2. Siv Anne 1973, s.b.m. Tor Egil Aas f. 1972, fra Aasvang 175/29. De bor nå på Bergehaug.

LITJBREKKGJERDET

g.nr. 174. b.nr. 109

Tomta ble fradelt Lillebrekken i 1986 og bolighus oppført samme år. Eiere er Jan Olav Aas f. 1956, se Ingstad, g. m. Torhild Gullbrekken f. 1963, se Gjerdet 167/3. Jan Olav arbeider som VVS-ingeniør for Ingeniørfirmaet Hamstad AS, mens Torhild er kontorfullmektig ved Tydal kommunale kraftverk. De har barna:

1. Mari f. 1982.
2. Trine f. 1986.
3. Trond Ola f. 1989.

MERKOR

g.nr. 173, b.nr. 30

Tomta ble fradelt Ustgarden i 1978 og bolighus og uthus bygd i 1979. Eiere er Kåre Lysholm f. 1930, se

Moen, g.m. Olga Havsten f. 1934, fra Vanvikan. Før de kom hit, bodde familien i sommerstua på Moen og senere på Gården (Åsgård Østre). Kåre har arbeidet som maskinfører og var ansatt ved Statens vegvesen da han ble pensjonert. Olga arbeider som renholder ved kommunen. De har barna:

1. Berit Karin f. 1960. Hun tar for tida utdanning i Trondheim. Med Hans Erik Sørensen f. 1966, fra Selbu, har Berit sønnen:
Joakim Sørensen Lysholm f. 1988.
2. Jørgen Bernhard f. 1961. Han bor i Tønsberg, der han er ansatt ved et mekanisk verksted.
3. Signe Marie f. 1962, s.b.m. Ole Ingemar Eggen f. 1964, se Brekken II. De bor i Trondheim, der Ole I. er ansatt i Forsvaret og Signe arbeider som hjelpepleier. Fra før hadde Signe dattera:
May Katrine f. 1983. Felles barn: Malin f. 1992.
4. Gerd Ingebjørg f. 1965. Hun bor i Trondheim og er ansatt ved Øksendals Bokhandel.
5. Clara Antonie 1967.

SOLGLØTT

g.nr. 173, b.nr. 28

Tomta ble fradelt Ustgarden i 1978 til Marit Hilmo Græsli f. 1923, se Hilmo Øvre 164/8. I 1979 ble det bygd bolig og uthus. I 1987 ble eiendommen solgt til Ivar og Ann Mari Slungård fra Meråker. Deres datter Maylis f. 1967 bor nå i Per-Hansagarden, se denne.

Ivar og Ann M. bodde her til 1991, da eiendommen ble kjøpt og tilflyttet av Geir Bjørgum f. 1952, fra Stjørtdal, s.b.m. Siv Mariann Aas f. 1964, se Patrusli. De bodde tidligere i Neabyen. Geir er maskinmesterassistent ved TEV Neaverkene. Siv er regnskapsutdannet og arbeider ved teknisk etat i kommunen.

FJELLSTAD

g.nr. 173, b.nr. 22

Tomta ble fradelt Ustgarden i 1952. Bolighus ble oppført i 1953 og uthus i 1960. Eiere er John Aasberg f. 1926, se Aasberg, g.m. Sigrid Aas f. 1931, se Sørås. John har vært anleggsarbeider og var ansatt ved TEV da han ble pensjonert. Sigrid har arbeidet som hjemmehjelp. I 1991 overtok de eiendommen Boseth 173/23 etter Sigrids tante Anna N. Aas.

John og Sigrid har barna:

1. Randi f. 1949, g.m. Ole Engesmo f. 1946, fra Singsås. De bor i Trondheim, der Randi arbeider som renholder ved Hallset skole og Ole er ansatt i grossistfirmaet R. Kjeldsberg. Deres barn:
  - a. Monica f. 1968, s.b.m. Geir Aa f. 1964, fra Trondheim.
  - b. Wenche f. 1971.
2. Sonja f. 1957, s.b.m. Rolf Ødegård f. 1957, fra Stokksvea i Selbu. De bor i Selbu, der Sonja er miljøarbeider ved HVPU-boligene på Marienborg. Rolf arbeider som maskinfører. Deres barn:
  - a. Robert f. 1985.
  - b. Mats 1988.

c. Sindre f. 1992.

BOSETH

g.nr. 173, b.nr. 23

Tomta ble utskilt fra Ustgarden i 1952 til Anna Nilsen Aas (1900-1991), se Lillebrekken. Ei halvferdig sommerstue fra Henmo Østre ble flyttet hit og oppsatt i 1953. Anna flyttet hit i 1969. Før den tid bodde hun på Gården (Åsgård Vestre), der hun i mange år var husholder for Ole Iver Aasgaard. Anna arbeidet også som renholder ved skolen i Ås.

I 1991 ble eiendommen overtatt av Annas brordatter Sigrid Aasberg, se Fjellstad.

AASGRINDA I (VETERINÆRBOLIG)

g.nr. 172, b.nr. 116

Tomta ble fradelt kommunens eiendom Aasgrinda 172/107 i 1976. Tydal kommune bygde bolighus 1974, og garasje ble oppført i 1984. Huset har hatt flere leieboere. I 1992 ble eiendommen tilflyttet av Margret Ellertsdottir f. 1959, g.m. Magnus Magnusson f. 1944. Begge er født og oppvokst på Island. Margret arbeider som veterinær, Magnus driver bl.a. handel med islandshester. De har barna:

1. Hilmar f. 1988.
2. Sigridur Marta f. 1989.

AASGRINDA II (LEGEBOLIG)

g.nr. 172, b.nr. 117

Tomta ble fradelt Aasgrinda 172/107 i 1976 av eieren Tydal kommune og bolighus og garasje oppført i 1976. Etter den tid har huset hatt flere leietakere, men står for tida ubebodd.

BERGSET

g.nr. 172, b.nr. 115

Tomta ble fradelt Aasgrinda 172/107 i 1976 til Ingeborg Grubben (1920-1991), se Grubben. Bolighus og uthus ble bygd i 1977. Ingeborg var g.m. Reidar Svelmo, se Moheim 169/27, senere skilt. Hun arbeidet som kokk ved Tydal helsehus.

I 1992 ble eiendommen overtatt av Ingeborgs brordatter Marit Aune f. 1957, se Grubben. Samme år ble eiendommen utleid til Vidar Gulaker f. 1964, fra Hell, s.b.m. Grete Lien f. 1968, se Skogly. Vidar arbeider ved teknisk etat i kommunen. De har barna:

1. Veronika f. 1988.
2. Marita f. 1993.

STENTOPPEN

g.nr. 173, b.nr. 31

Tomta ble fradelt Ustgarden i 1981 til Ivar Østby f. 1952, se Liås, g.m. Aud Mari Aas f. 1960, fra Aasheim 50/37 i Selbu. De bygde bolighus her i 1981 og uthus i 1991. Ivar er vaktmester ved skolen på Kløfta og Aud Mari arbeider som renholder i kommunen. De har barna:

1. Hans Morten f. 1979.
2. Jan Arne f. 1982.

To av oldeforeldrene til Aud Mari (på farsida) kom begge fra Tydal. Det var Anne Olsdatter Aunetrø (1852-1937), se Trøen, g.m. Ole Larsen Aas (1851-1935), se Rønningen 177/3 og Bakken (i Ås). Anne og Ole bosatte seg på husmannsplassen Trøa under Uglem i Selbu.

LYNGBAKKEN

g.nr. 173, b.nr. 40

Tomta ble fradelt Ustgarden i 1990 og bolighus oppført i 1991. I 1993 ble et tilbygg til stua på Kirkhus fraktet hit og gjenoppsatt som garasje. Eiere er Ørnulf Roald Unsgård f. 1935, g. 2.gang m. Elisabeth Helene (pikenavn Jensen) f. 1940, fra Selbu.

Ørnulf var 1. gang g.m. Eldbjørg Jamtøy f. 1933, fra Hemne. De bodde på Kirkhus, som de eide og drev fra 1960 til 1981. Barn i 1. ekteskap:

1. Snøfrid f. 1959, se Lundskogen 174/50.
2. Iver Johan f. 1961, g.m. Karin Hogstad f. 1960, fra Trondheim. Se Kirkhus.

Elisabeth er datter av Einar Jensen (1897-1973), g.m. Borghild Aune (1905-1954), se Olagarden. Fra et tidligere ekteskap har Elisabeth barna:

1. Brit Mari f. 1964, g.m. Svein Gosse 1961, fra Trondheim. De bor i Trondheim.
2. Gunnhild Haugen f. 1969. Hun er for tida student og har Tydal som heimkommune.

Ørnulf arbeider som maskinmesterassistent ved TEV Neaverkene og Elisabeth er hjelpepleier ved Tydal helsehus.

SKOGTUN

g.nr. 173, b.nr. 32

Tomta ble fradelt Ustgarden i 1981 til Ingebrigt Sturla og Johanne Stuevoll, som satte opp bolighus i 1982. De bodde her til 1984, da de solgte eiendommen til Tydal kommune og flyttet til Ustpågjarde (Løvøygjerdet).

I 1991 ble eiendommen kjøpt av Liv Gørild Follo f. 1954, fra Trondheim. Hun arbeider som lærer.

FJELLHEIM

g.nr. 173, b.nr. 29

Tomta ble fradelt Ustgarden i 1978 til Ottar Holden f. 1936, fra eiendommen Bakkeli 61/13 i Ålen, g.m. Solvor Ragnhild Stuevoll f. 1942, se Stuevold Østre. De bygde bolighus i 1979, uthus i 1981 og stabbur i 1991. For de flyttet hit bodde familien ei tid i den gamle skolestua på Stugudal, senere på Gården (Åsgård Østre). Ottar har bl. a. arbeidet som landbruksavløser og inseminør. De har barna:

1. Eli f. 1961, s.b.m. Odd Roger Eggen f. 1962, fra Brekken II. Se Østli og Åslien.
2. Monika f. 1964, g.m. Arne Vullum 1968, fra Surnadal, se Skarpsno.
3. Hans Roger f. 1968. Han arbeider som snekker.

Ottar er bror til Oddrun Rokkones, se Sakrismoen.

SKARPSNO

g.nr. 172, b.nr. 58 og 68

B.nr. 58 ble utskilt som byggetomt fra Søllisenget i 1958 til John Kluksdal (1911-1975) fra Meråker, g.m. Gea Bergitte Østby (1917-1990), se Opphaug. De bygde bolighus i 1958. I 1962 utvidet de tomta ved å kjøpe en ny teig fra Søllisenget, og denne fikk b.nr. 68. I 1986 ble det bygd nytt uthus. John drev som snekker, og han arbeidet i perioder på snekkerverkstedet til Hilmar Østby på Liås. Gea og John var barnløse.

I 1990 ble eiendommen solgt til Monika Holden f. 1964, se Fjellheim, g.m. Arne Vullum f. 1968, fra Surnadal. Monika arbeider som barnehageassistent. Arne er ansatt ved Tydal Trappefabrikk AS. Deres barn:

Peder f. 1993.

HELGETUN

g.nr. 172, b.nr. 66 og 69

Eiendommens to b.nr. ble fradelt Søllisenget i 1961 og 1962. Bolighuset ble bygd i 1964 og uthuset i 1975. Eiere er Helge Welve f. 1939, g.m. Målfrid Korsvold f. 1946, se Volden. Helge er sjåfør ved NSB og Målfrid ekspeditør ved Tydal samvirkeag. De har barna:

1. Tor Morten f. 1968, s.b.m. Heidi Selboe f. 1969, fra Selboe. Han arbeider for tida i Trondheim. Se også Rønningen 7.
2. Frode f. 1971 Han er forskalnings snekker ved AS Anlegg.

Helges foreldre var Tomas J. Welve (1892-1968), g. 2. gang m. Magda Nettet (1903-1973) fra Inderøy. De kom til Tydal som forpaktere av Moen i begynnelsen av 1950-åra. Deretter bodde de på Fresvollen fra 1956 til 1957, da de ble leieboere på Østbyhaug Østre. I 1964 flyttet de til Helgetun. Deres barn:

1. Tordis f. 1938, g.m. Per Martin Jensen f. 1939, fra Storelvdal, bosatt i Selbu. De har sønnen:

Hans Tore f. 1966.

2. Helge f. 1939, se ovenfor.

3. Halvard Ingemar (1940-1979). Han var skogsarbeider og bodde her. Tomas var g. 1.gang m. Inga Petrine Lien (1897-1930), fra Selbu. De bodde i Selbu og fikk 6 barn, herav sønnen John (1921-1987) som ble g.m. Olive Johanne Græsli, se Strandli.

BERGLI

g.nr. 172, b.nr. 101

Tomta ble fradelt Berghauglien 172/12 i 1973 til Ingebrigt Bergehaug f. 1917, se Bergehaug. Ingebrigt satte opp bolighus i 1976 og garasje i 1978. Han har bl.a. drevet med skogsarbeid, og han var ansatt som anleggsarbeider ved TEV da han ble pensjonert.

HEIMLY

g.nr. 173, b.nr. 25

Tomta ble fradelt Ustgarden i 1957 og Lars Brendås fikk satt opp bolighus og uthus her i 1956 til Kari Aasdal (1884-1965). Hun hadde tidligere bygslet en husmannsplass under Brendåsen i Åsdalen, se Karirommet.

I 1965 ble eiendommen overtatt av Anna Brendås (1900-1988), se Flaten, g.m. Ole Brendås (1904-1939), se Brendåsen Vestre.

Deres datter Karen Johanna Rønning, se Berget (Rønningen) 171/1, overtok eiendommen i 1975, og huset har senere hatt flere leietakere.

Nåværende leieboere er Kjell Arne Brandsli f. 1965, se Asplund, s.b.m. Oddrun Fredrikke Heggli f. 1965, fra Røyrvik. De har barna:

1. Elin f. 1989.
2. Per Eilif f. 1992.

Kjell Arne overtok som reieneier etter sin far Eilif.

INGSTAD

g.nr. 173, b.nr. 24

Tomta ble fradelt Ustgarden i 1955 til Birger J. Aas f. 1921, se Sørås, g.m. Maren Sollien f. 1927, se Sollien. De bygde bolighus i 1956, og de to uthusa ble oppsatt i 1957 og 1990. Birger var ansatt som vaktmester ved skolen da han ble pensjonert, og Maren arbeidet som renholder ved Herredshuset. Deres barn:

1. Ingun Astrid f. 1951, g.m. Roger Rossnes f. 1954, fra Øygarden. Bosatt på Sotra. Ingun er lærerassistent og Roger arbeider som servitør i Bergen. De har barna:
  - a. Ronny f. 1974.
  - b. Tone f. 1975.

- c. Cato f. 1983.
2. Jan Olav f. 1956, g.m. Torhild Gullbrekken f. 1963, se Litjbrekkgjerdet 174/109.
3. Mary Beate f. 1960, s.b.m. Endre Alstad f. 1958, bosatt i Markabygd i Skogn. M. Beate har bl.a. arbeidet som husmorvikar og Endre er nå sekretær i Nord-Trøndelag jeger- og fiskerforbund. De har barna:
  - a. Guri f. 1982.
  - b. Bjørn f. 1986.

LILLETUN

g.nr. 173, b.nr. 18

Eiendommen ble fradelt Ustgarden i 1939 til Lauritz Aasgard (1906-1991), se Ol-Olsgarden, g.m. Ingeborg Amanda Aas (1908-1982), se Granli. De satte opp bolighus i 1939 og uthus i 1945.

Lauritz og Amanda eide og drev Ol-Olsgarden fra 1932 til 1934, deretter forpaktet de Kirkhus en periode. Senere drev Lauritz som anleggsarbeider. Deres barn:

Ståle f. 1952, g.m. Ruth Bruheim f. 1953, fra Verdal. De bor i Verdal. Ståle arbeider som elektromontør for Siemens og Ruth som assistent ved Bakketun folkehøgskole. De overtok Lilletun i 1988. Deres barn:

- a. Stig Roger f. 1972.
- b. Rita Merete f. 1976.
- c. Line Mari f. 1983.

Lilletun har vært bortleid fra 1993 til 1994, men står for tida ubebodd.

ÅSDALEN

Åsdalen ligger nord for Åsgrenda, omtrent rett opp for Brekken. Den ligger noe avsides til, sett med våre dagers øyne, men før i tida så de ikke nødvendigvis slik på det. Befolkningsveksten på 1800-tallet gjorde at folk måtte flytte ut fra gardene de var født på, og da gjaldt det å finne seg utkomme der det var mulig å få ryddet en jordflekk.

I Sandvikåsen var det et dyrket område som før det grodde igjen ble brukt som slåtteng. Spor etter tufter tyder på at det har stått hus der, men vi vet ikke om stedet hadde fast bosetting eller om det ble brukt som seter.

Det var i alt 5 boplasser i Åsdalen som vi med sikkerhet vet har vært fast bosatt. Dessuten har flere av gardene i Ås hatt setervoller i området, bl.a. Halvorskamvollen (under Halvorsgarden), Ustgardskamvollen og Kamvollen under Åsgård (senere Kirkhus). Vollene i området ble trolig brukt som høstvoller.

Av de kjente plassene med fast bosetting lå Ellefrommet nederst, deretter kom Åsdal (ikke matrikulert), Nordhalla og Åsdal 175/27. Disse plassene lå like øst for Løddølja, mens Karirommet (også kalt Åsdal i folketellingene) lå noe lenger øst og lenger oppe i åsen. Det var flere stier som førte frem til bygda, bl.a. gikk det fra de 4 førstnevnte plassene en sti eller kjerreveg som kom ned til bygda ved Vardhusbakken. Fra Karirommet gikk det sti frem til Nygård.

ELLEFROMMET (Andreasrommet)

g.nr. 176, b.nr. 4

Denne husmannsplassen lå like ved Nordhalla i Åsdalen, og ble lagt ut fra Bøns garden omkring 1845.

Kjersti og Andreas

De første brukerne var Kjersti Olsdr. Ås f. 1821, fra Bøns garden, g.m. Andreas Olsen Dalingvoll f. 1819, trolig fra Skogn. Den første tida ble plassen kalt Andreasrommet. De fikk barna:

1. Ole f. 1845.
2. Olaus 1848.
3. Tarald f. 1851. Han reiste til Amerika i 1866.
4. Jens f. 1854.

Andreas var en rastløs herremann, og utenom de 3 barna i ekteskapet med Kjersti, skal han ha hatt i alt 10 andre barn på forskjellig hold. Mye tyder på at Andreas må ha reist fra bygda, og Kjersti reiste senere til Amerika sammen med enkemann Nils Gelius Arneberg f. 1808, fra Sverige. Han var enkemann etter Guri Andersdr. Aas (1816-1853), se Fastebakken. Nils hadde tidligere vært ansatt som stiger ved Ramfjellgruva og bosatt i Tydal, men i 1854 flyttet han tilbake til Sverige sammen med de 5 gjenlevende barna. Vi vet ikke om barna hans ble med til Amerika.

Ellev og Guri

Kjersti og familien må trolig ha forlatt plassen omkring 1860, og i 1866 ble bruket fradelt Bøns garden og solgt til Ellev Tomassen Åslien (1835-1925) fra Åslien. Han var g.m. Guri Ingebrigtsdr. Aas (1839-1890) fra Bøns garden. Rommet har fått navnet etter Ellev, men han kan ikke ha bodd her lenge. Ved folketellinga i 1865 er nemlig Ellev og Guri nevnt bosatt hos hans onkel i Ol-Olsgarden, og omkring 1870 slo de seg ned som husmannsfolk på Hilmo Nordre (Nergarden), se denne.

Vi vet ikke hvem som overtok plassen etter Ellev Tomassen, og trolig har den ikke vært bosatt etter at han og familien flyttet til Hilmo.

Eiendommen ble senere kjøpt av Kristen Rolseth, og den eies i dag av Bård Ole og Liv Solfrid Rolseth, se Fossan. Området er nå tilplantet med skog.

ÅSDAL

Denne plassen lå like vest for Nordhalla og har ikke vært utskilt som eget bruk. Den ble utlagt som plassrom under Berget Øvre (senere Vestre).

Lars og Ragnhild

I 1865 fikk Lars Olsen Østby (1816-1866) fra Gammelgarden feste på plassen. Han var g.m. Ragnhild Evensdr. Østby (1815-1885), fra Skultrøa. Før ekteskapet hadde Ragnhild en sønn som flyttet med til Åsdalen:

Lars Larsen Åsdal (1839-1907). Far: Lars Jonsen Østby (1816-1894), fra Jensgarden 177/1.

Sammen fikk Lars og Ragnhild barna:

1. Ragnhild (1849-1898), g.m. Ole Pedersen Ås (1843-1922), se Marken.
2. Anne Lisbet (1854-1891), g.m. Jon Larsen Ås (1856-1885), se Rønningen i Østby. De ble boende her og fikk barna:
  - a. Lars (1880-1881).
  - b. Sara (1881-1882).
  - c. Ragnhild (1881-1884) (tvilling).
  - d. Lars (1884-1949), se nedenfor.
3. Even (1858-1861).

I 1865 er det opplyst at plassen hadde 3 kyr, 2 sauer og 7 geiter. De sådde 2 tønner poteter årlig. Lars drev i tillegg som skredder.

I tillegg til den opprinnelige plassen fikk Lars Larsen (1839-1907) bygsle et jordstykke av Erik H. Rotvold i Berget Nedre, men han greide ikke å betale leie for dette. I 1898 skrev Simen Torstensen Berget (Korsvold) kontrakt på at han skulle forsørge Lars Larsen, som hadde søkt om fattighjelp tidligere på året. I 1900 er Lars nevnt som føderådsmann i Berget Vestre. Etter den tid kjenner vi ikke til at plassen har vært bebodd.

Lars (1884-1949) ble foreldreløs i 7-årsalderen og vokste delvis opp her hos den eldre Lars, som altså var halvbror til mora. Dessuten bodde han i perioder fremme i bygda, bl .a. i Skultrøa og på Åsen. Han fikk altså ei noe uvanlig oppfostring, og ble derfor kalt Omfremt-Lars. Han dro senere landet rundt på anleggs- og gruvearbeid. En gang skulle han og tre andre skyve ei tungt lastet steinvogn ut gjennom en gruvegang, og de hadde karbidlamper å lyse med. Lars tok tak i vogna, mens de andre bare sto og så på. «Tre lyse og en tek vogna,» sa Lars, og så skjøv han vogna alene.

En annen gang kom han arbeidsledig til Kjøli gruve, men der var det ikke noe arbeid å få. Lars ga seg likevel i lag med de andre tydalingene på brakka, og han ble også med dem på arbeid i gruva. Han hadde arbeidet så mye for betaling tidligere, at han godt kunne arbeide litt uten også, mente han. Etter hvert ble det til at han kom på lønningslista.

Lars sparte seg opp noen kroner i årenes løp , og han kjøpte senere plassen Åsdal 175/27, men han drev ikke jorda der. Han holdt til i ei løe på eiendommen om sommeren, om vinteren losjerte han fremme i bygda.

NORDHALLA

g.nr. 171, b.nr. 9 og 10

Eiendommen ble fradelte Berget 171/1 og Berget Nedre i 1901 til Ole Tomassen Østby (1879-1955) fra Høgli, g.m. Marit Jonsdtr. (Aas) f. 1872, se Langen. Før de flyttet hit, var de ei tid losjerende i Marken hos Marits onkel Ole Pedersen. Ole og Marit fikk barna:

1. Elen f. 1902.
2. Helga (1903-1976).
3. Ragna (1905-1983).

4. Johanna f. 1906.
5. Tomas f. 1908.
6. Olaf Martin (1909-1980).
7. Oskar (død 1983).
8. Leif.
9. Inga Elisabeth.

Familien utvandret til Amerika, og de tre siste barna ble født der.

Marit Pedersdatter

Neste eier av Nordhalla ble Marit Pedersdtr. (1868-1937). Hun var født i Brendåstrøa og enke etter Ingebrigt Andreassen Stuesjø (1855-1905), fra Hulvolden (Stuesjø). Han omkom i ei ulykke ved Kjøli gruve. I 1900 er familien nevnt som losjerende på Jensvold.

Marit og Ingebrigt fikk barna:

1. Beret f. 1894. Hun utvandret til Amerika og ble der g.m. en mann med etternavn Marris. Deres barn: Kenneth (ukjent f.år).
2. Andreas (1896-1968). Han bodde i Trondheim.
3. Serina (1899-1989), g.m. Ole Larsen Lien (1899-1972), se Lien 172/6. Før ekteskapet hadde Serina en sønn som vokste opp i Nordhalla (Far: Gustav Nilsen Aas, Lillebrekken): Sverre (1923-1957), g.m. Olive Græsli f. 1922, se Strandli.
4. Peder (1902-1973), ugift. Han utvandret til Amerika og brukte der etternavnet Stuart. Peder døde under et besøk i Tydal og er gravlagt her.
5. Ingeborg (1905-1994), g.m. Ingvald Andreas Rekleiv (1900-1944), fra Husbyberg på Stjørdal. Bosatt i Trondheim. Ingvald døde som tysk krigsfange i Sachsenhausen. Deres barn: Ingvald Andreas f. 1943. Bosatt i Trondheim.

Etter at Marit døde, ble eiendommen delt mellom Ingeborg (b.nr. 10, skyld 0,07) og søstersønnen Sverre Stuesjø (b.nr. 9, skyld 0,10), med ca. 45 dekar på hver. Ingeborg beholdt husa. Da Sverre døde, arvet sønnen Magnar hans part. Se også Lien 176/6. I dag er Nordhalla for det meste tilvokst med skog.

Det er bygd en skogsbilveg fra Aune som passerer forbi eiendommen.

AASDAHL

g.nr. 175, b.nr. 27

Denne eiendommen ble trolig utlagt som husmannsplass fra Jenshaugen på 1850-tallet, og lå like nord for den senere plassen Nordhalla. De første brukerne var Jens Henningsen Aasdal (1826-1881) fra Åsen og kona Ingeborg Jakobsdtr. (1825-1888).

Jens og Ingeborg

Det er noe uklart hvor Ingeborg kom fra, men i Klokkerbok nr. 12 er ei Ingeborg Jakobsdtr. notert som innflytter i 1848, og på nytt i 1850, nå med etternavnet Warmdal. I begge tilfeller oppgis fødestedet til Selbu.

Før ekteskapet med Jens hadde hun en sønn, som er notert innflyttet fra Mostadmark i 1858:

Sivert Larsen Vinnen f. 1844.

Jens og Ingeborg fikk ingen felles barn.

Med Hanna Olsdtr. Svelmo (1851-1935) fra Svelmo Nedre fikk Sivert sønnen: Ole (1871-1913). Han tok etternavnet Østby og ble g.m. Ingeborg Larsdtr. Østby (1869-1937), se Bersvendsgarden og Solheim. Ole omkom i ei taubaneulykke ved Kjøli gruve.

Sivert Larsen ble g.m. Gjertrud Jonsdtr. Græsli (1854-1941) fra Sersjantgarden. De utvandret til Amerika i 1889 og bosatte seg etter ei tid i Thief River Falls, Minnesota. I Amerika brukte de etternavnet Severson. De fikk i alt 12 barn, og vi kjenner navnet på 11 av dem:

1. Ingeborg (1874-1884)
2. Jens f. 1876, bosatt i Thief River Falls.
3. Gullaug f. 1878.
4. Jon f. 1880.
5. Ingebrigt (1883-1885).
6. Oliver 1885, bosatt i Climax, Minnesota.
7. Ingebrigt f. 1887.
8. Gust (Gustav?), bosatt i Grand Forts, N. Dakota.
9. Elmer, bosatt i Toledo,
10. Alfred, bosatt i Minneapolis.
11. Julia, g. m. Peder Pedersen Usgaard (1862-1941). Se Ustgarden, der deres barn er nevnt.
12. I tillegg hadde de ei datter som ble g. Overlock, bosatt i Minneapolis. Ved folketellinga i 1865 hadde plassen ei besetning på 4 kyr, 6 sauer, 12 geiter og hest. De satte årlig 2 tønner potet.

Dette året er det også notert at ei «kårkone» Ingeborg Jakobsdtr. (ca. 1785-1873) bodde hos dem. Hun var døpt i Strinda, og ifølge kirkeboka var hun ugift.

Før familien utvandret, solgte de en del innbo og løsøre på auksjon. Bl.a. ble ei brudekrone solgt til Løvøen, og den finnes i dag på Tydal museum. Det er planer om å få laget en kopi av denne brudekrona, slik at den kan bli brukt ved fremtidige vielser.

Vi kjenner ikke til at plassen var fast bebodd etter at denne familien dro til Amerika. I 1947 kjøpte Lars Jonsen Åsdal (Omfremt-Lars, se Åsdal) plassen for kr. 2.100 (skyld: 0,01 marklag). Han drev ikke jorda, men bodde i ei løe på plassen om sommeren. Etter at han døde i 1949, ble eiendommen overtatt av kommunen, som plantet til innmarka med skog.

KARIROMMET (ÅSDAL)

Denne plassen ble utlagt fra Brendåsen omkring 1850, og den er ikke blitt skyldsatt som eget bruk.

Elling og Sigrid

De som slo seg ned her, var Elling (Erland) Olsen Råen (1816-1882), fra Råen 60/1 i Ålen, g.m. Sigrid (Seri) Hansdtr. Østby (1817-1893), se Hansgjardet. De fikk et areal på 30 dekar til rådighet, og etter hvert ble 22 av disse oppdyrket. Trolig var det sparsomt med husvære de første åra, og ei skikkelig stuebygning ble

ikke oppsatt før i 1881. I 1865 hadde de 2 kyr, 1 sau og 4 geiter, og de sådde ei halv tønne poteter. Elling er også benevnt som snekker.

Før ekteskapet fikk Sigrid ei datter med Henning Henningsen Stuedal (1816-1893) fra Stuedal Nedre: Ingeborg (1843-1864).

Elling og Sigrid fikk barna (de brukte etternavnet Aasdal):

1. Hans (1849-1932), g.m. Guri Fastesdtr. Aune (1848-1927), fra Auneaker. De tok over bygselen, se nedenfor.
2. Ole f. 1852. Han utvandret til Amerika.
3. Jon (1855-1923), ugift. Han bodde delvis i stabburet på plassen. Jon ble rammet av tuberkolose og havnet til slutt på pleieheimen Haverneset i Selbu. Da brordattera Kari besøkte ham der den siste tida han levde, fikk hun klar beskjed av Hans om at «hvis han orde frempå om å bli med hematt, må du itj jatte det minste med'n.» Da Jon døde kort etter, viste det seg at han hadde spart seg opp en del penger, som ble brukt til dekning av oppholdet på Haverneset. Da Hans fikk nyss om dette, utbrøt han: «Hadde mi visst atn Jo hadde penning, Kari, så skull'n ha fått kommi hem og dødd!»

Hans og Guri

De overtok bygselen i 1882, da Elling døde. I kontrakten med daværende gårdeier i Brendåsen, Anders Jonsen, var det bl .a. følgende vilkår:

- Festepenger skulle betales med kr. 148.
- Årlig avgift i første mannsalder var kr. 10, senere kr. 12.
- Plassen fikk rett til trevirke for gjerder og brensel, 6 lassemne markaslått i Brauten og 6 lassemne i Molien. Dessuten hadde plassen rett til havnegang for husdyra på setra og heimejorda sammen med gardens egne dyr. Husmannen hadde også plikt til å forsørge mora.

Det ble oppsatt nytt fjøs på bruket i 1907, og stabbur i 1924. Utenom innmarka på dette bruket foret de bl .a. av vollene på noen av de fraflyttede plassene i Åsdalen.

Hans var kjent som en flink jeger og fangstmann, bl.a. felte han en gang en bjørn under dramatiske omstendigheter i Rolsetbjørga.

Før ekteskapet fikk Guri ei datter med Ole Olsen Punde fra Selbu:

Sara f. 1874, døde etter 11 dager.

Hans og Guri fikk barna:

1. Sigrid (1883-1975), g.m. Olaf Bjerke (1891-1950) fra Rendalen. Før hun giftet seg arbeidet Sigrid som kokke ved Kjøli gruve. Olaf var ansatt ved jernbanen, og familien bodde bl . i Snåsa, Grong, på Sørlandet og til slutt i Trondheim. Barn:
  - a. Gerd Ingeborg f. 1916, ugift. Bosatt i Oslo.
  - b. Hildur f. 1918, g.m. Otto Sandnes (1915-1985) fra Trondheim. Bosatt i Nittedal.
  - c. Sigrun f. 1922, ugift. Bosatt i Oslo.
2. Kari (1884-1965), se nedenfor.

Kari

Hun fortsatte som bruker etter at foreldrene døde, og holdt husdyr frem til slutten av 1940-tallet. På slutten hadde hun bare geiter. Om sommeren hadde Kari i mange år dyra i lag med Løvøen på setra deres ved Svartåa, men hun var ikke sjøl med som budeie.

Etter hvert som Kari ble eldre, ble det for tungvint å bo alene inne i Åsdalen. I 1956 satte Lars Brendås opp et hus til henne vest for Åsgrinda, og Kari flyttet dit, se Heimly 173/25. Husmannsplassen gikk tilbake til hovedbruket, og området er nå gjenvokst med skog. Husa står der fortsatt.

Hans Ellingsen Aasdal. (ca. 1930)